

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

„Układy reprogramowalne i SoC” „Wprowadzenie”

Prezentacja jest współfinansowana przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu Społecznego w projekcie pt.

*„Innowacyjna dydaktyka bez ograniczeń - zintegrowany rozwój Politechniki Łódzkiej -
zarządzanie Uczelnią, nowoczesna oferta edukacyjna i wzmacniania zdolności do
zatrudniania osób niepełnosprawnych”*

Prezentacja dystrybuowana jest bezpłatnie

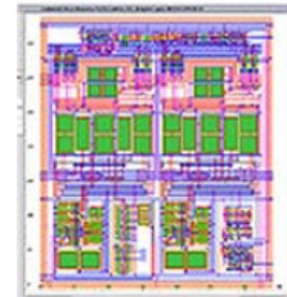

Wprowadzenie

- Postęp technologii
  - Dzisiejsze układy scalone mogą zawierać setki milionów tranzystorów
  - Tranzystory mają bramki o długości rzędu nanometrów
  - Średnio co ok. 18 miesięcy liczba tranzystorów w układzie scalonym podwaja się - prawo Moore'a
- Konsekwencje
  - Elementy uprzednio umieszczane na płytce drukowanej obecnie mogą zostać zintegrowane w postaci pojedynczego układu scalonego
  - Stąd koncepcja System-on-Chip

Od płytki drukowanej do SoC

Co to jest SoC

- SoC = sprzęt + oprogramowanie
  - Sprzęt
    - Wbudowany procesor
    - "glue logic"
    - Peryferia
      - analogowe
      - cyfrowe
    - Pamięć
  - Oprogramowanie
    - System operacyjny, kompilator, symulator, sterowniki, stos protokołów, IDE

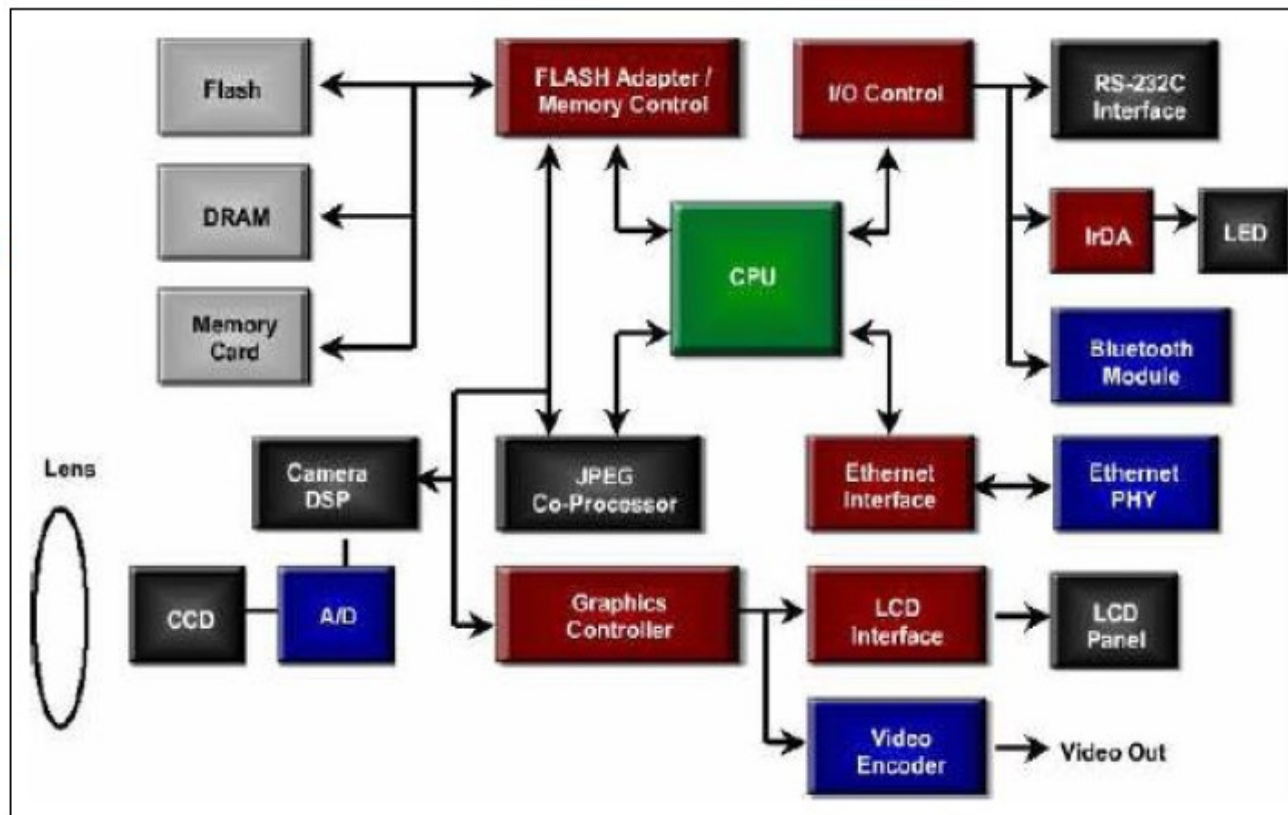
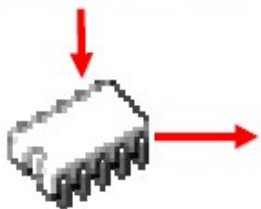

Współprojektowanie sprzętu i oprogramowania

- Sprzęt (ASIC, FPGA)
  - Szybki
  - Ale bardzo drogi
- Oprogramowanie (Procesor)
  - Elastyczny
  - Ale powolny
- Sprzęt + oprogramowanie = dobre rozwiązanie?

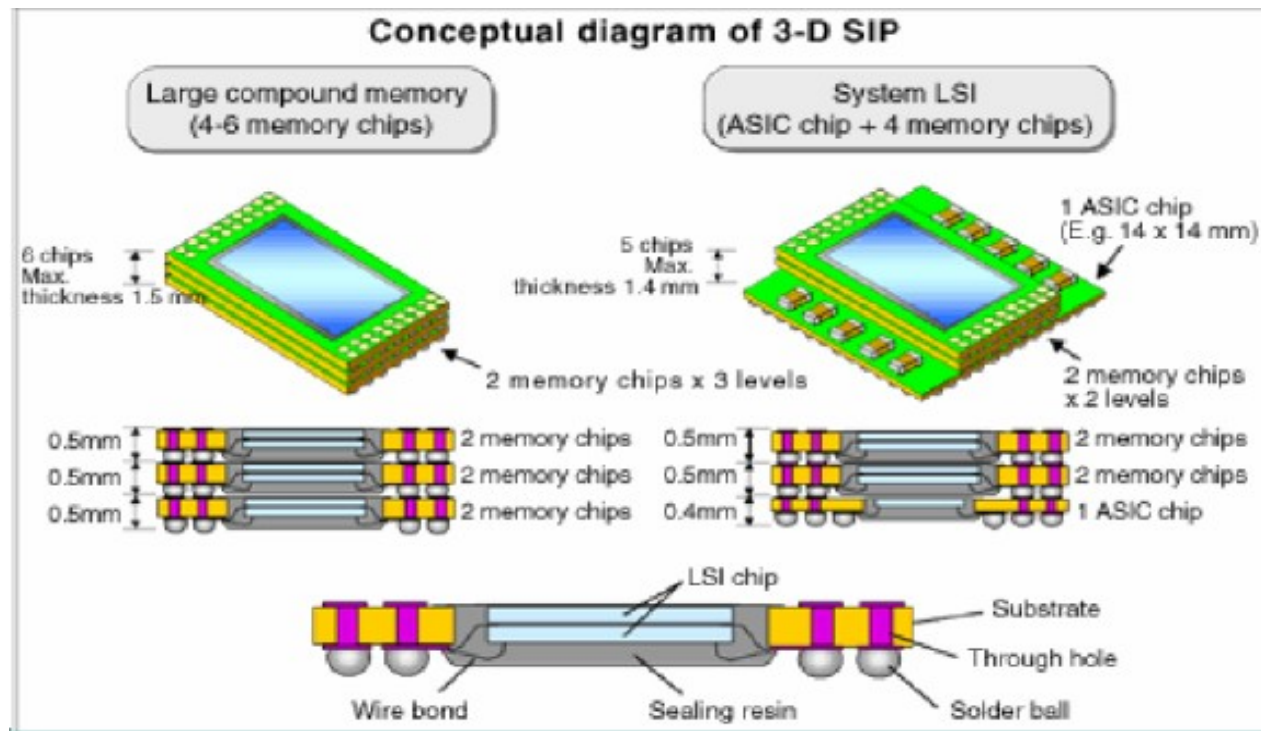
Zalety SoC

- Mniej komponentów
  - Koszt elementów
  - Rozmiar i koszt płytki drukowanej
  - Koszt montażu i testowania
- Mniej połączeń między układami
  - niezawodność
  - Pobór mocy
  - Projekt płytki, koszt jej produkcji i montażu
- Mniejsza objętość i waga systemu
  - Większy stopień integracji
  - Mniejszy koszt obudowy
  - Niższe koszty transportu
- Mniejszy koszt układu przy dużej skali produkcji

System on Package

- System-on-Package (SoP) lub System-in-Package (SiP) to zaawansowane technologie obudów uzupełniające SoC.

- System-on-a-Programmable Chip (SoPC) - termin wymyślony przez firmę Synopsys
- SoPC jest rozwiązaniem programowalnym przez użytkownika opartym na układach FPGA
  - P&R i programowanie wykonywane przez użytkownika
  - Natychmiastowa produkcja prototypu
  - Natychmiastowe rozpoczęcie masowej produkcji
  - Brak kosztów NRE (Non-recurring engineering)
- Testy produkcyjne wykonywane przez producenta układów programowalnych
  - Oszczędność czasu i zasobów w procesie projektowania
  - Szybkie i tanie modyfikacje

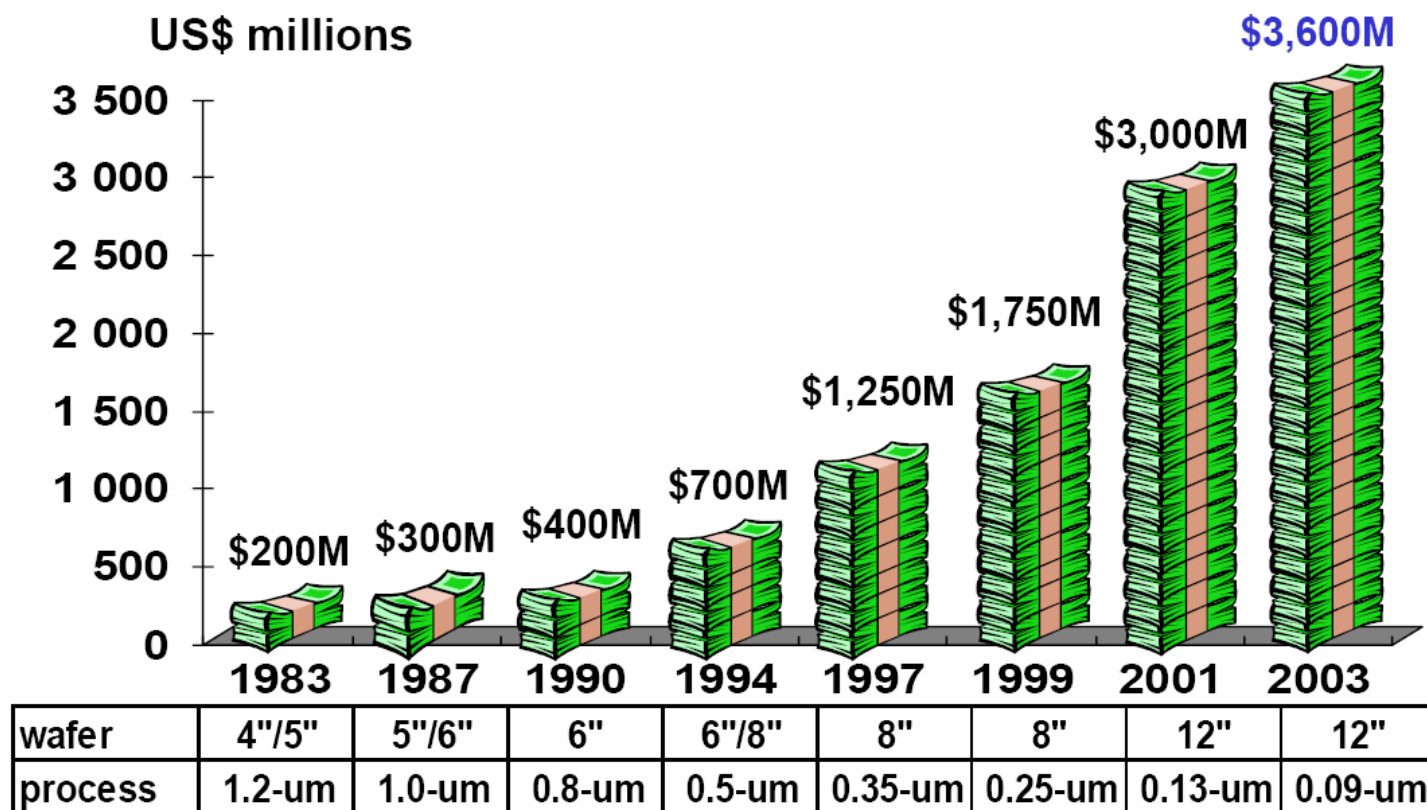

- Wytwarzanie SoC jest kosztowne
  - Coraz kosztowniejsze fabryki
  - Wzrastające koszty masek i precyzyjnej litografii
  - Dostawcy koncentrują się na dużych klientach z dużymi zamówieniami
  - Niewiele dostępnych usług MPW (Multi-Project Wafer) obniżających koszt prototypowania
  - Błędy kosztują dużo pieniędzy i czasu
  - Cykl prototypowania na pełnym waflu krzemowym może sięgać nawet 500,000 ... 1M €
- Rozwiązania typu FPGA ewoluują
  - Rdzenie procesorów wewnątrz układów
  - Pojemność wielu milionów bramek
  - Platformy SoC oparte na FPGA rozpowszechniają się coraz bardziej

Koszt wybudowania fabryki półprzewodników

Rising Fab Costs

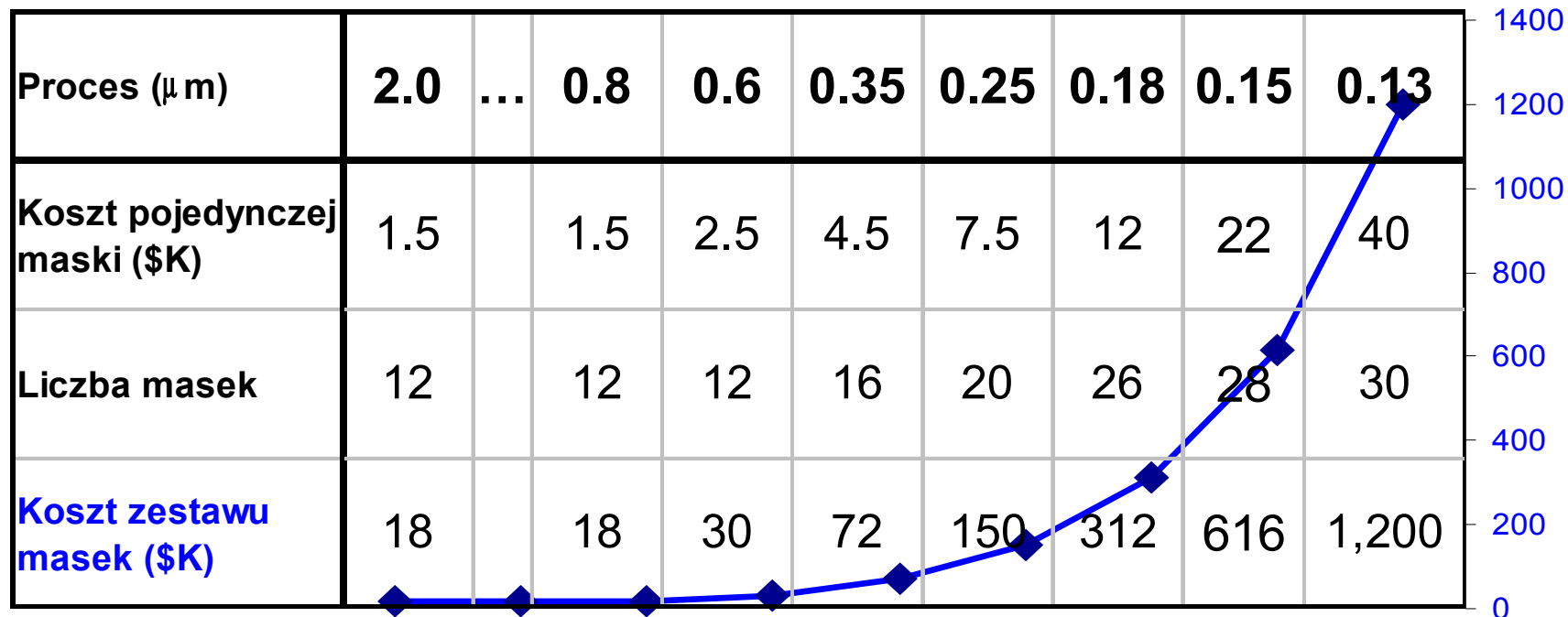

Source: Dataquest, UMC

Koszt wyprodukowania zestawu masek

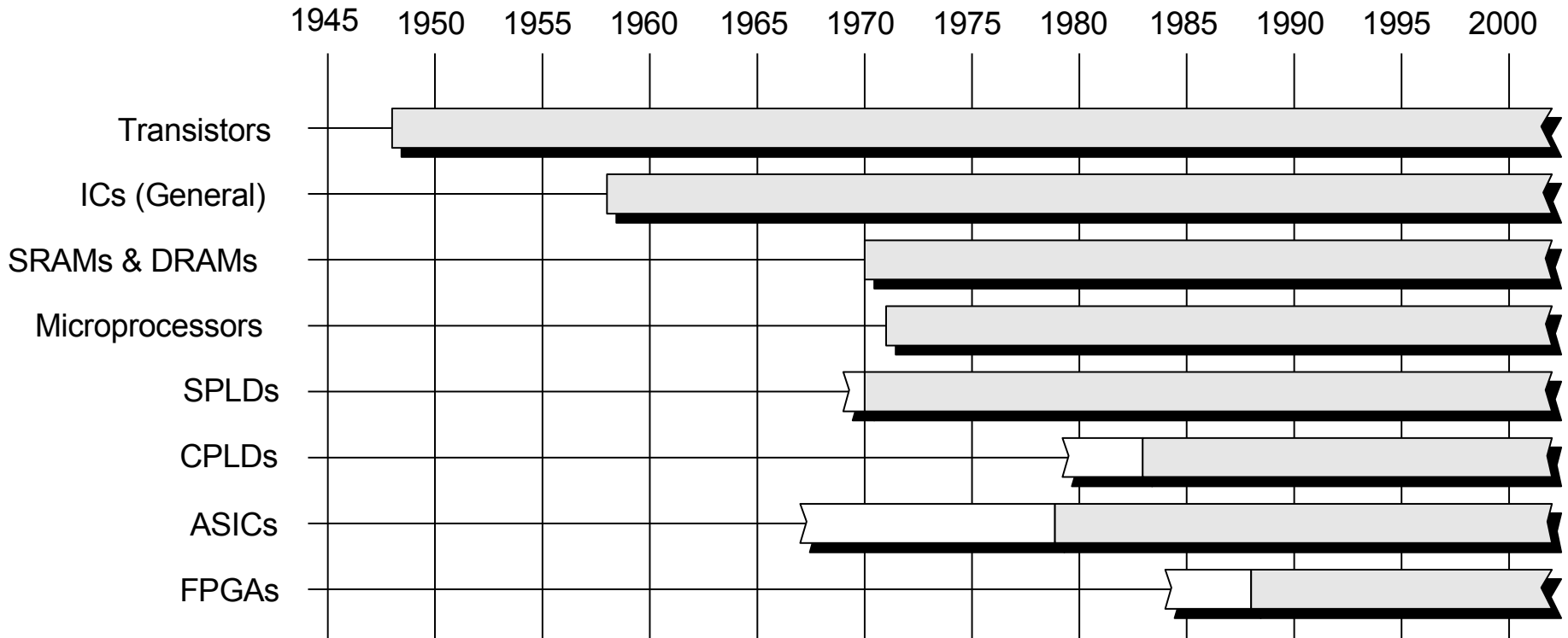

Źródło: eASIC

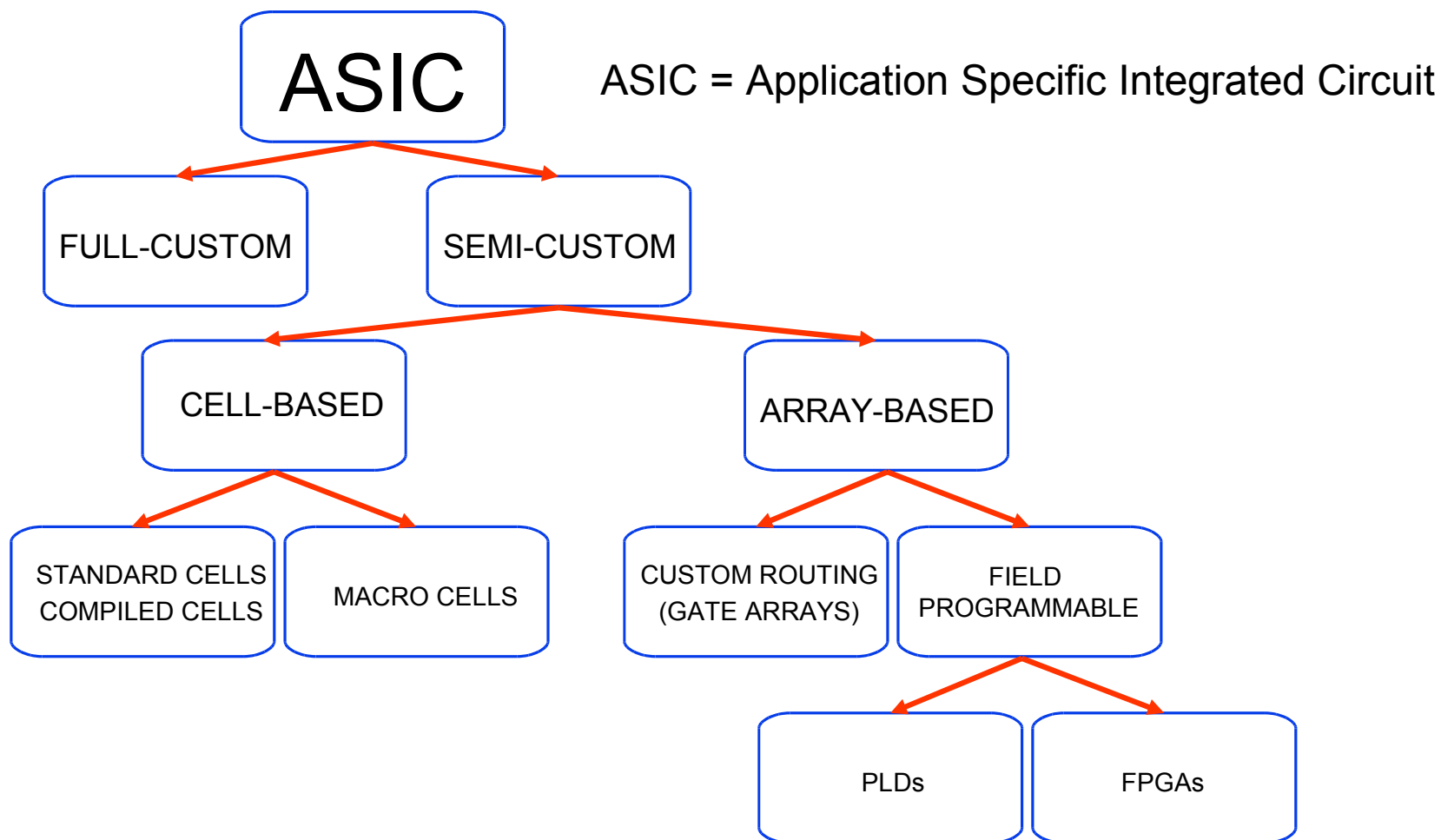
Perspektywa historyczna

Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

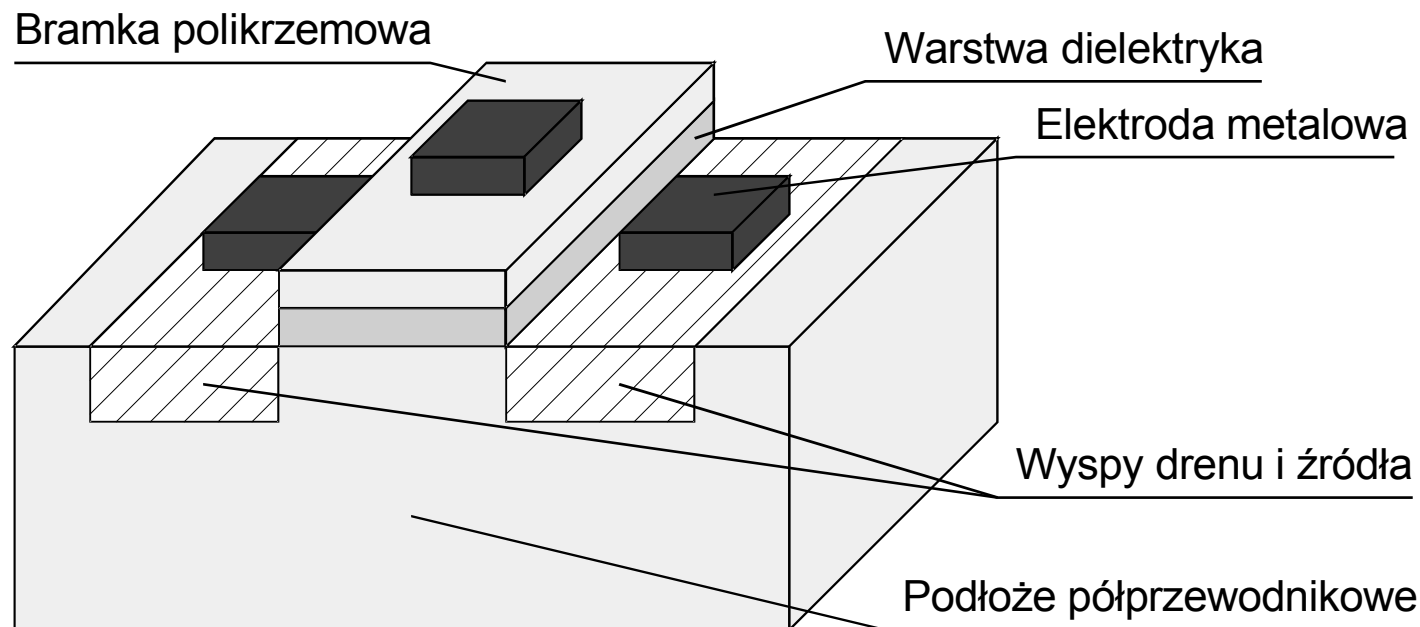
Klasyfikacja układów ASIC

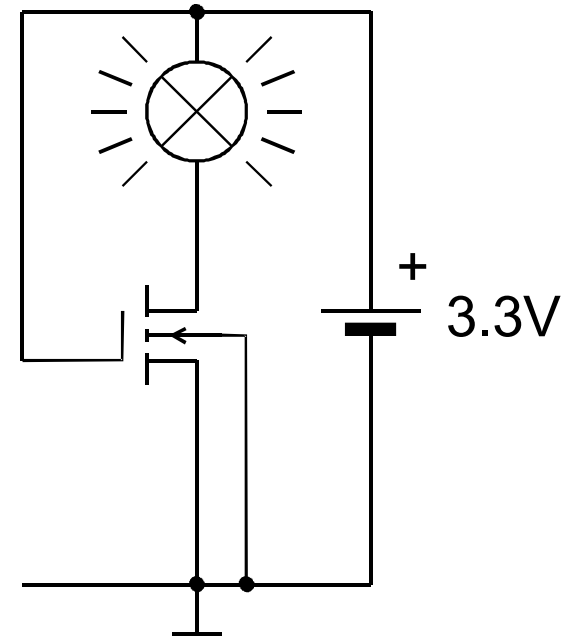
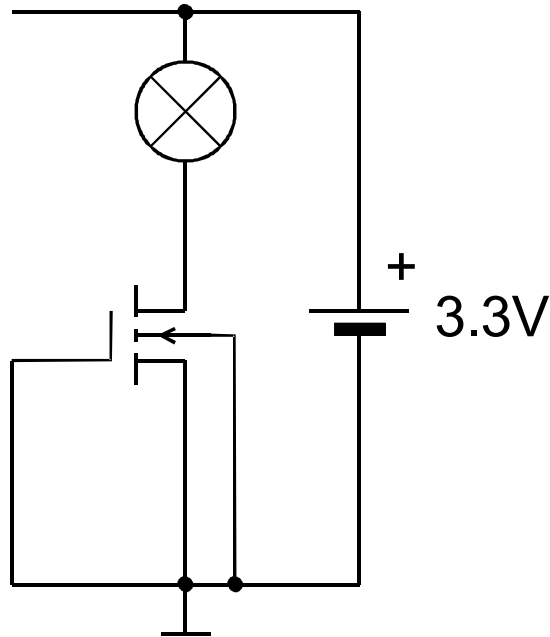
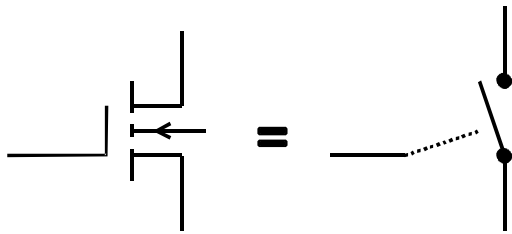

- Obecnie najpowszechniejszą technologią produkcji układów scalonych jest technologia CMOS (Complementary Metal-Oxide-Semiconductor)
- Zapewnia mały pobór prądu w stanie statycznym
- Moc rozpraszana proporcjonalna do częstotliwości i kwadratu napięcia zasilania
- Prędkość wzrasta ze wzrostem napięcia zasilania i spadkiem temperatury
- Tranzystory MOS mają izolowaną bramkę
  - Stanowią obciążenie pojemnościowe

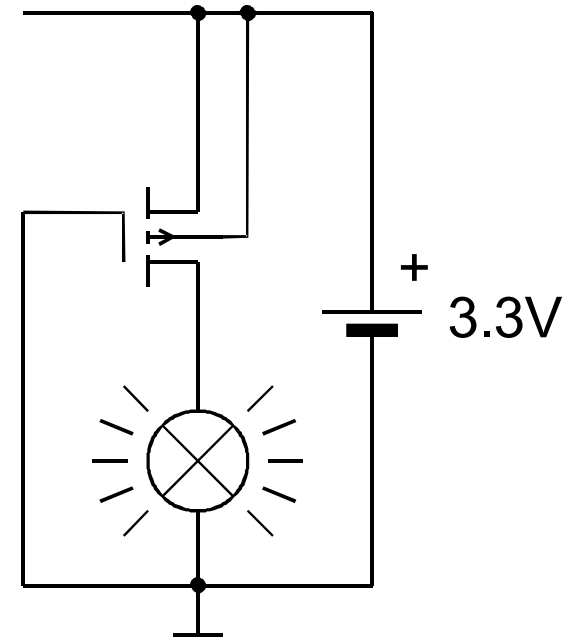
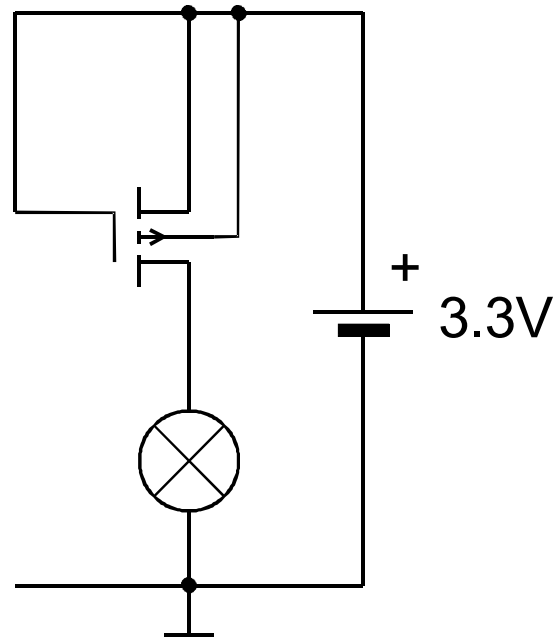
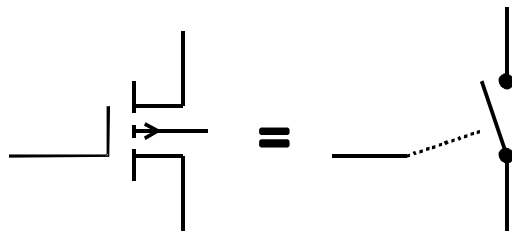

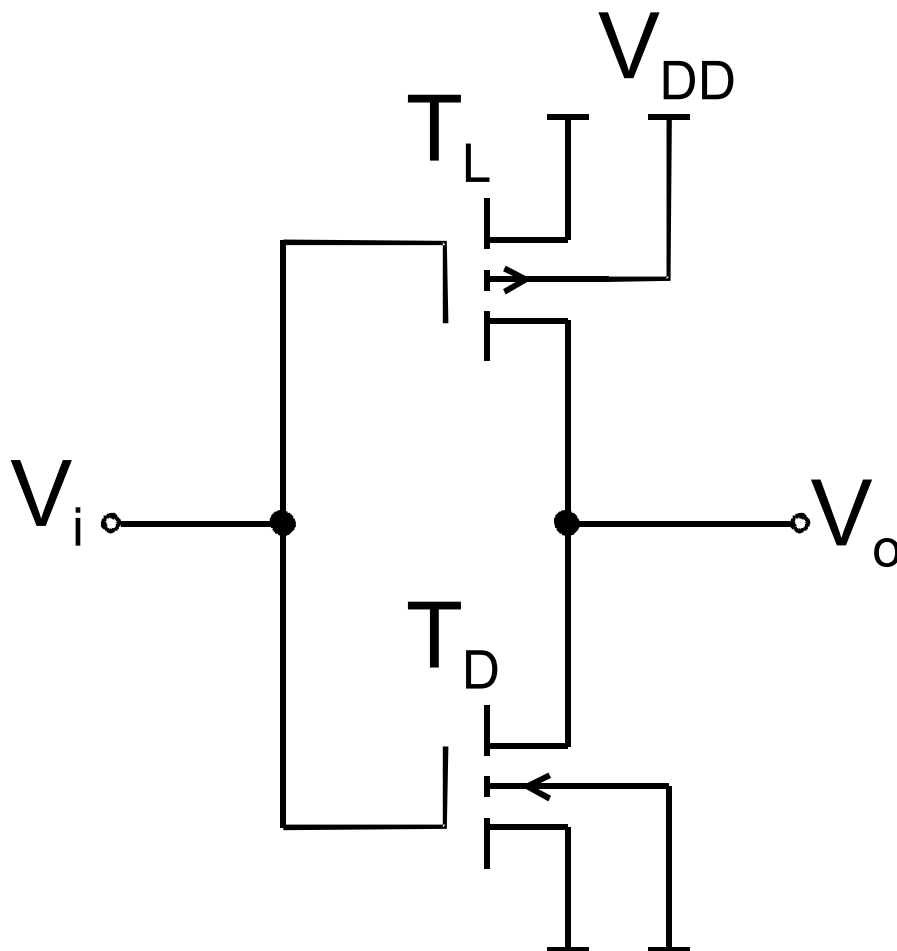

NMOS jako przełącznik

PMOS jako przełącznik

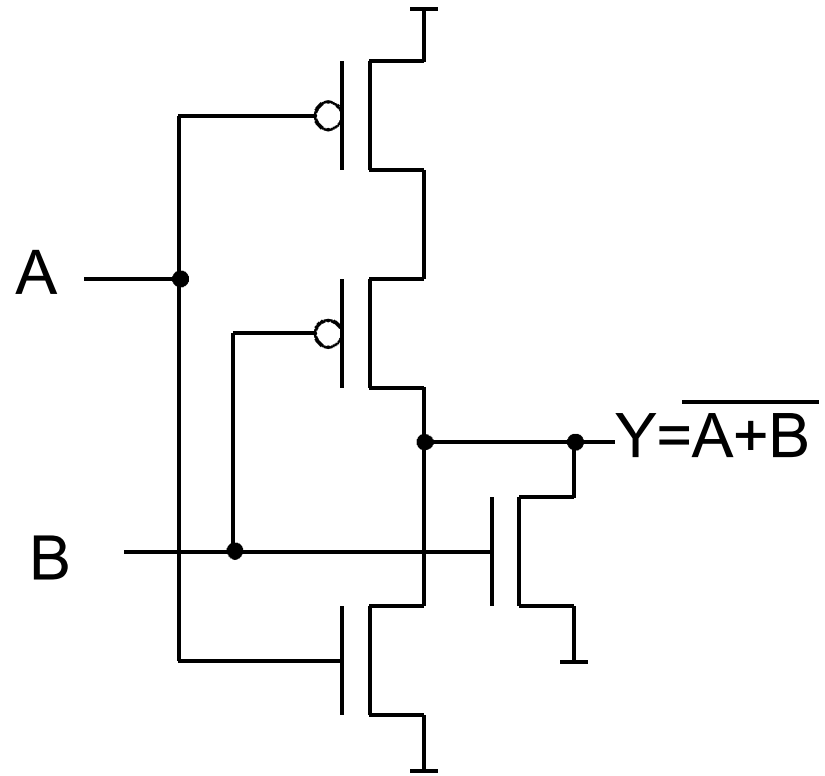
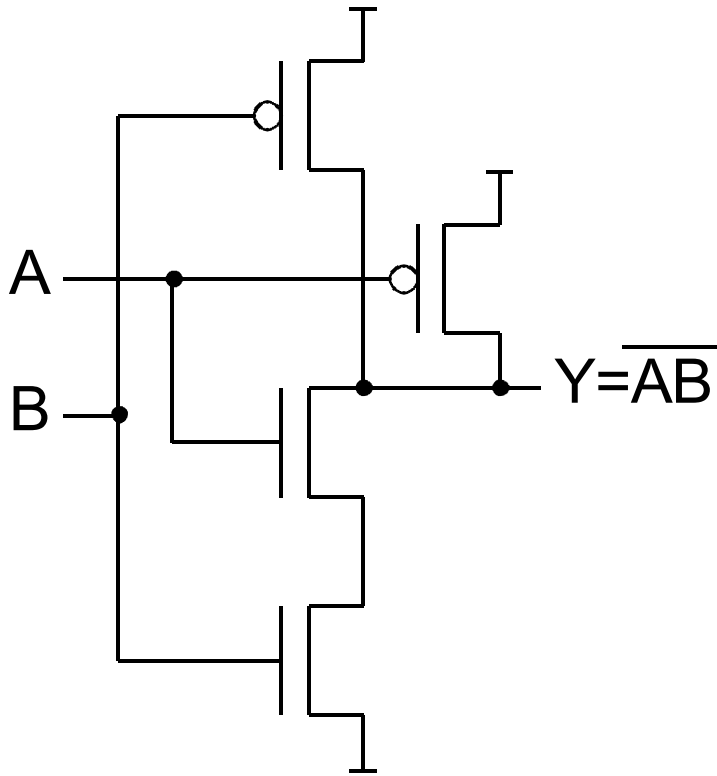
PMOS

NMOS

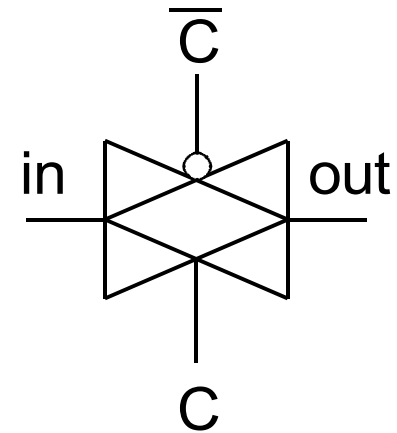
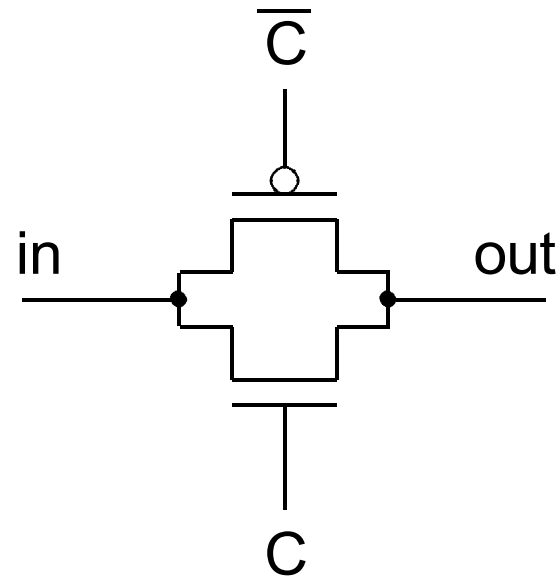
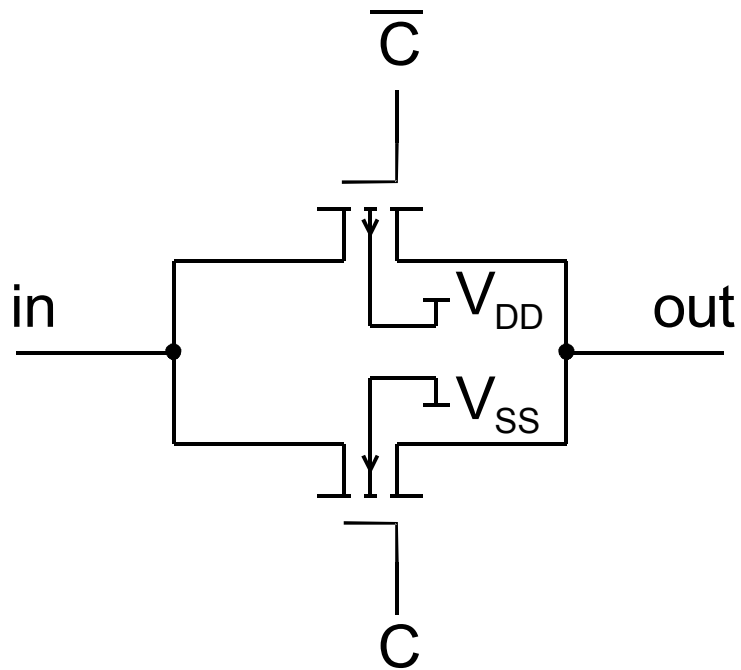

Bramki CMOS: NAND oraz NOR

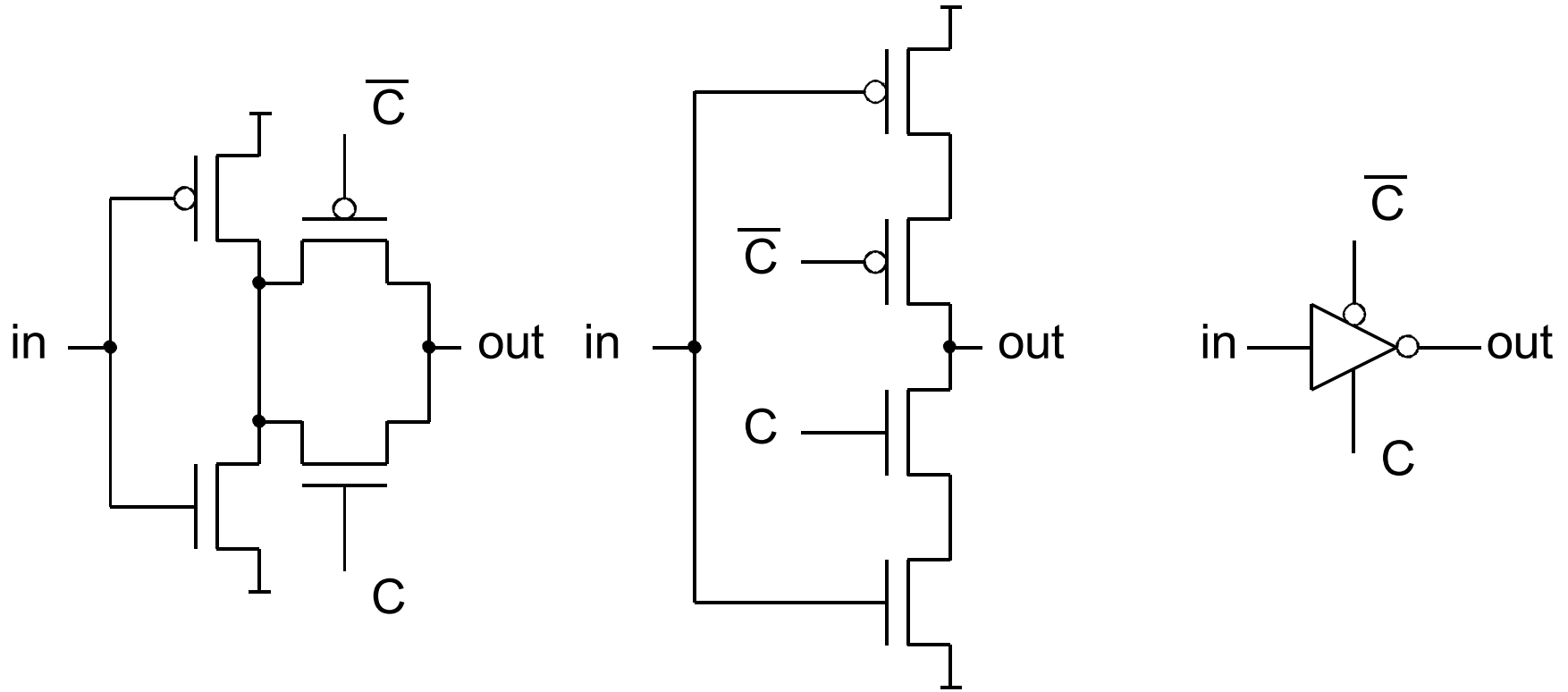

Bramka transmisyjna CMOS

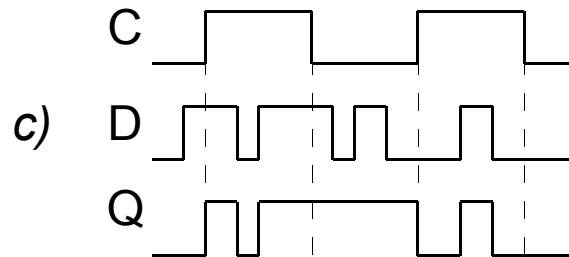
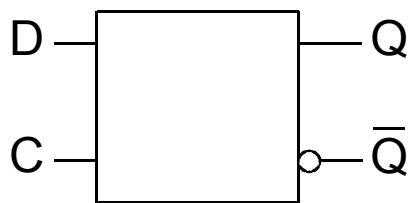
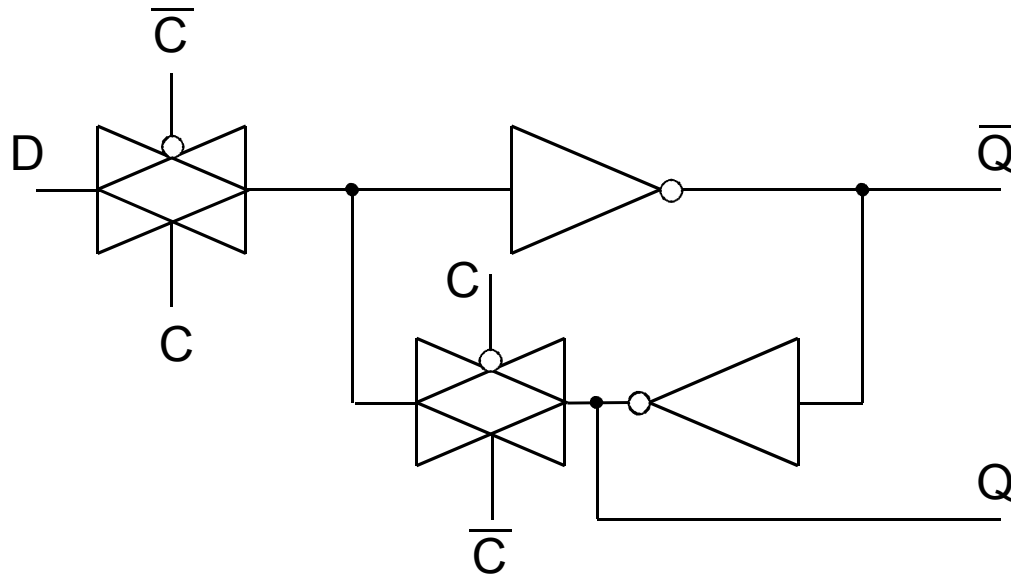

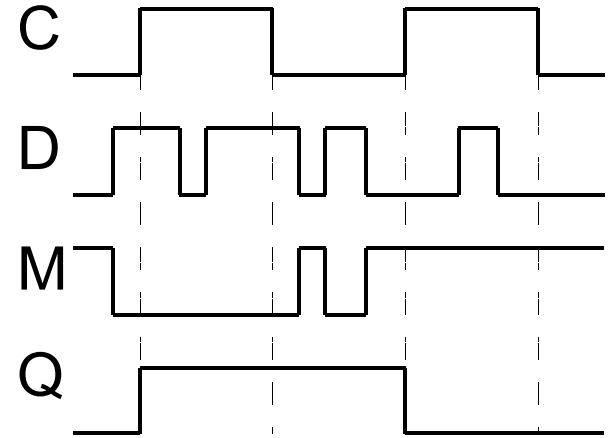
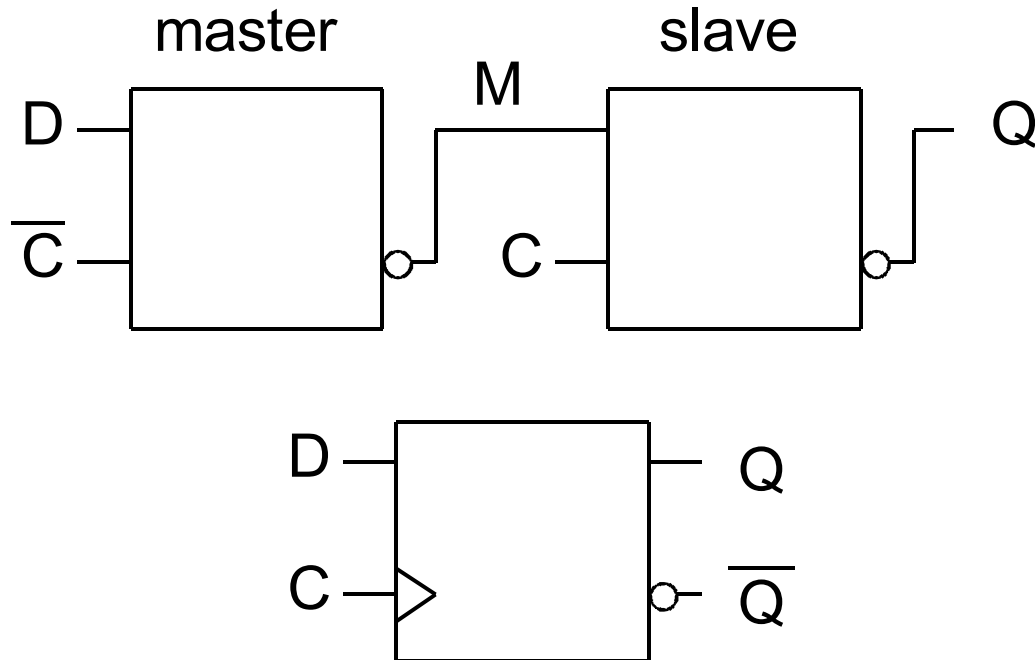
Inwerter trójstanowy

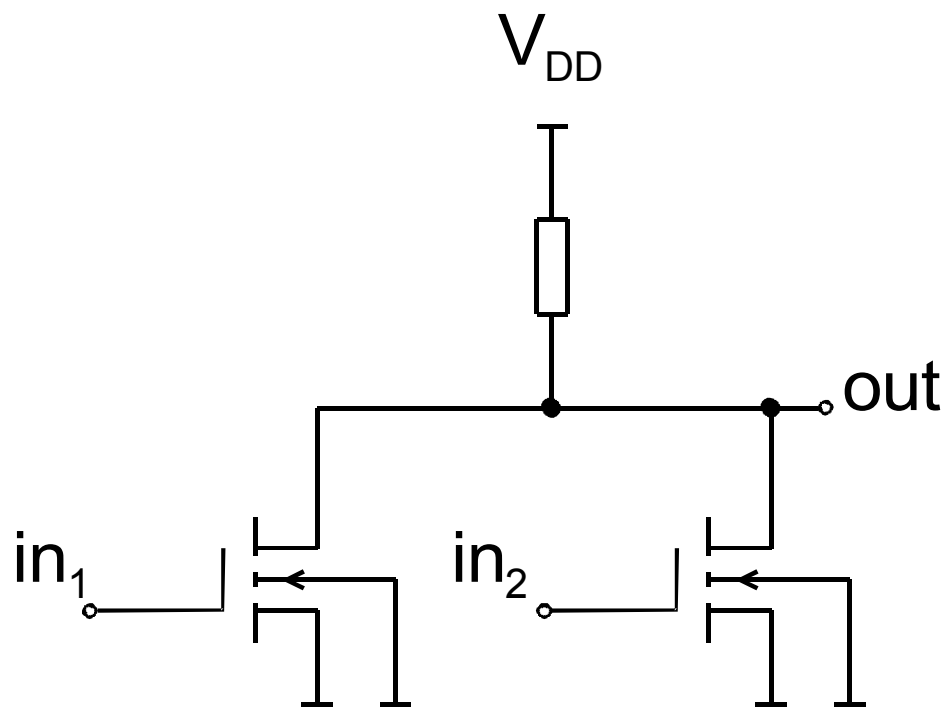
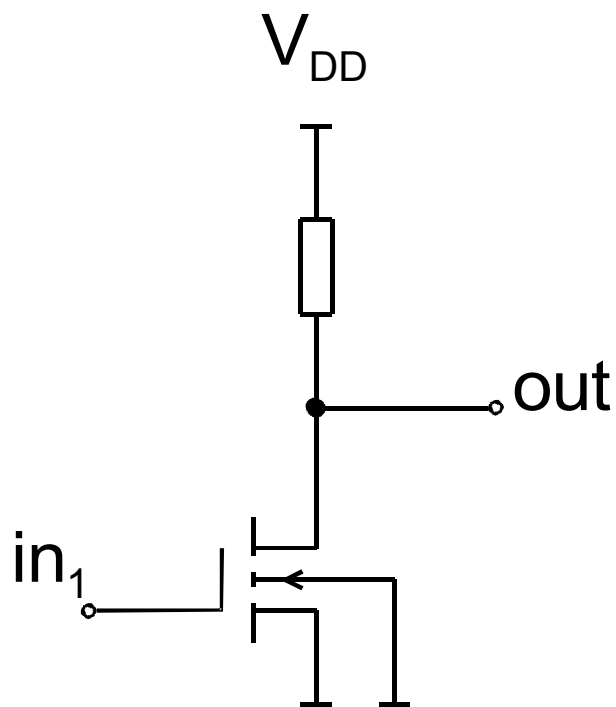
Przerzutnik wyzwalany poziomem

Przerzutnik wyzwalany zboczem

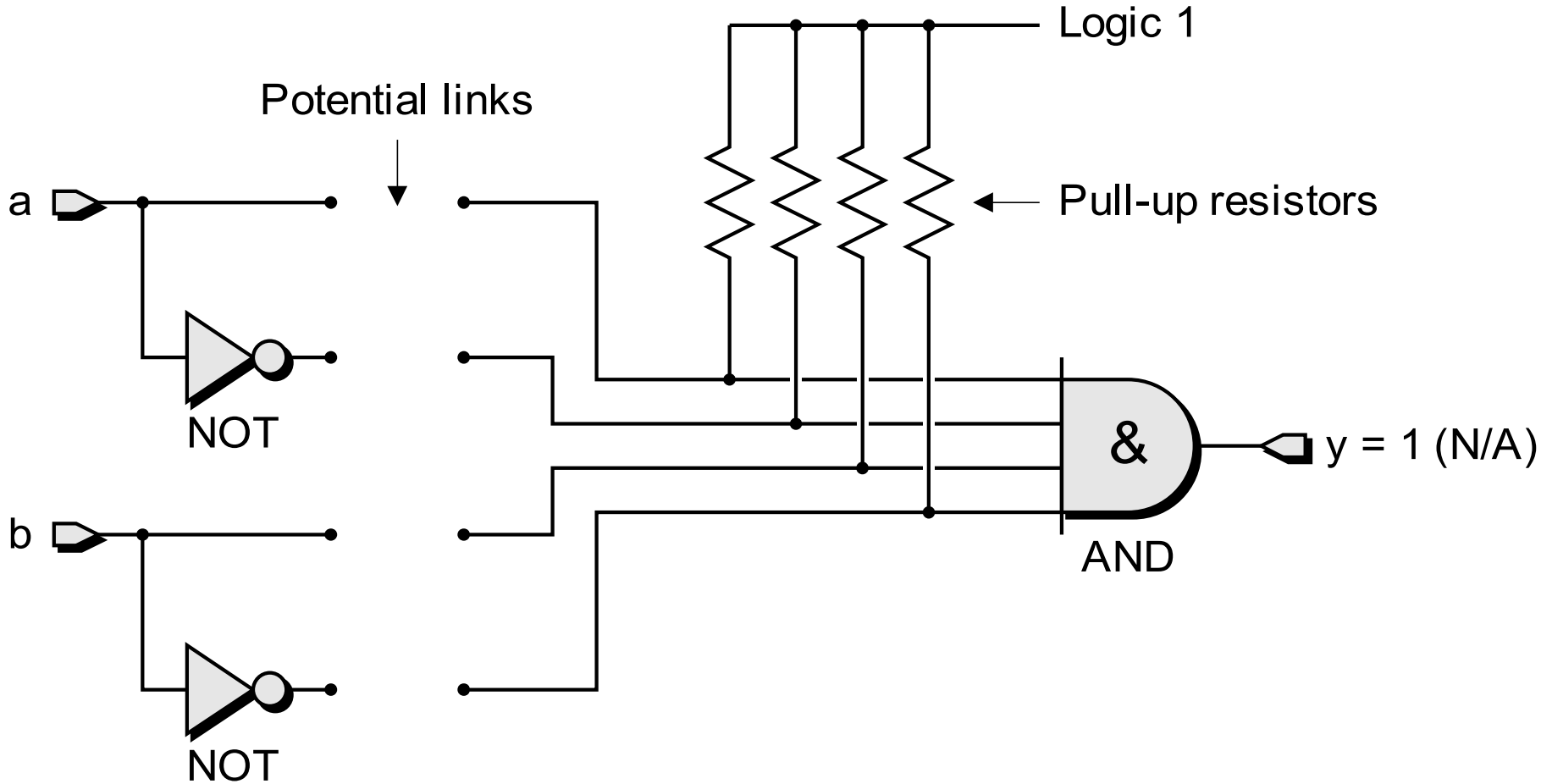

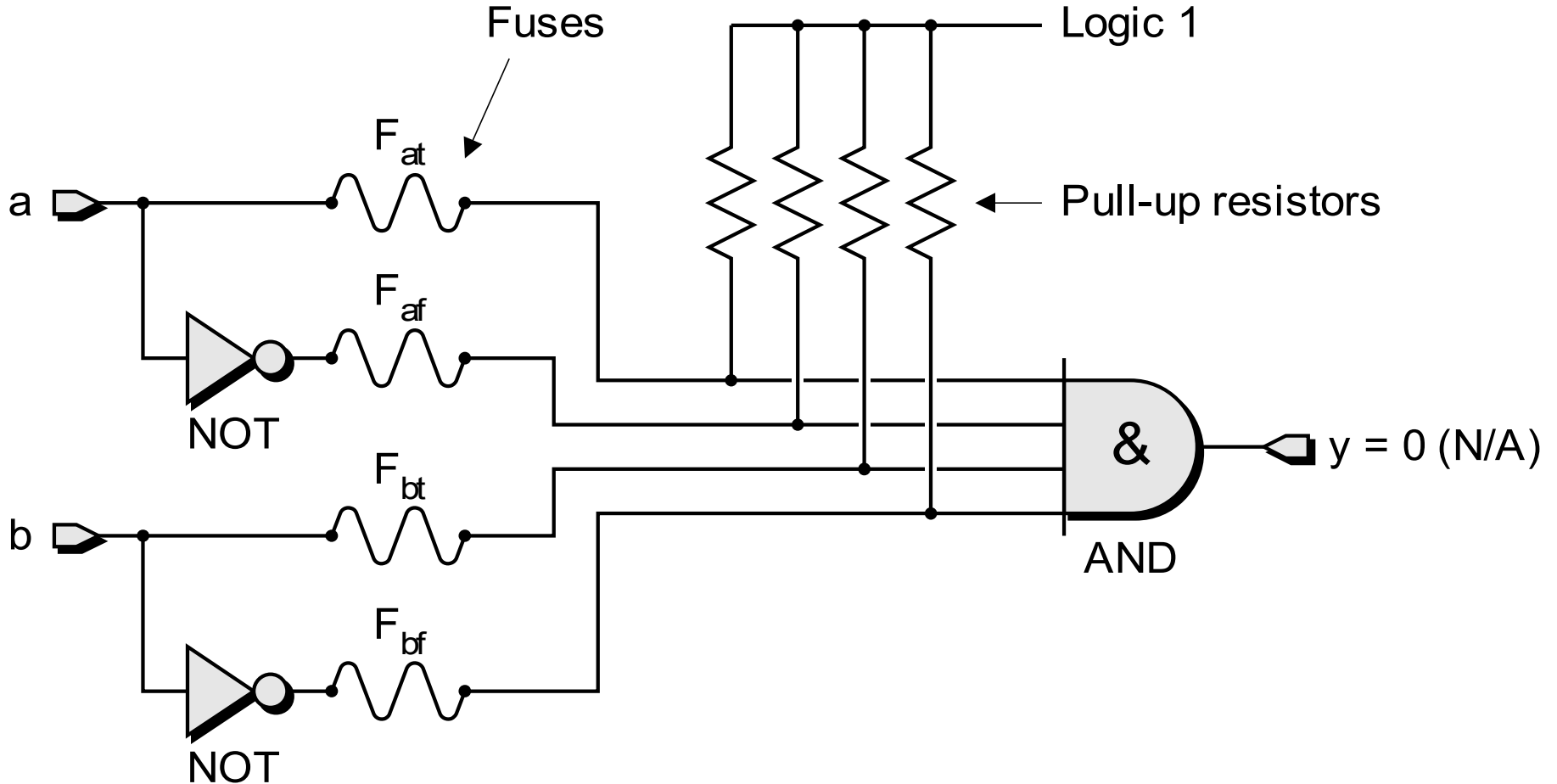
Układ programowalny

Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

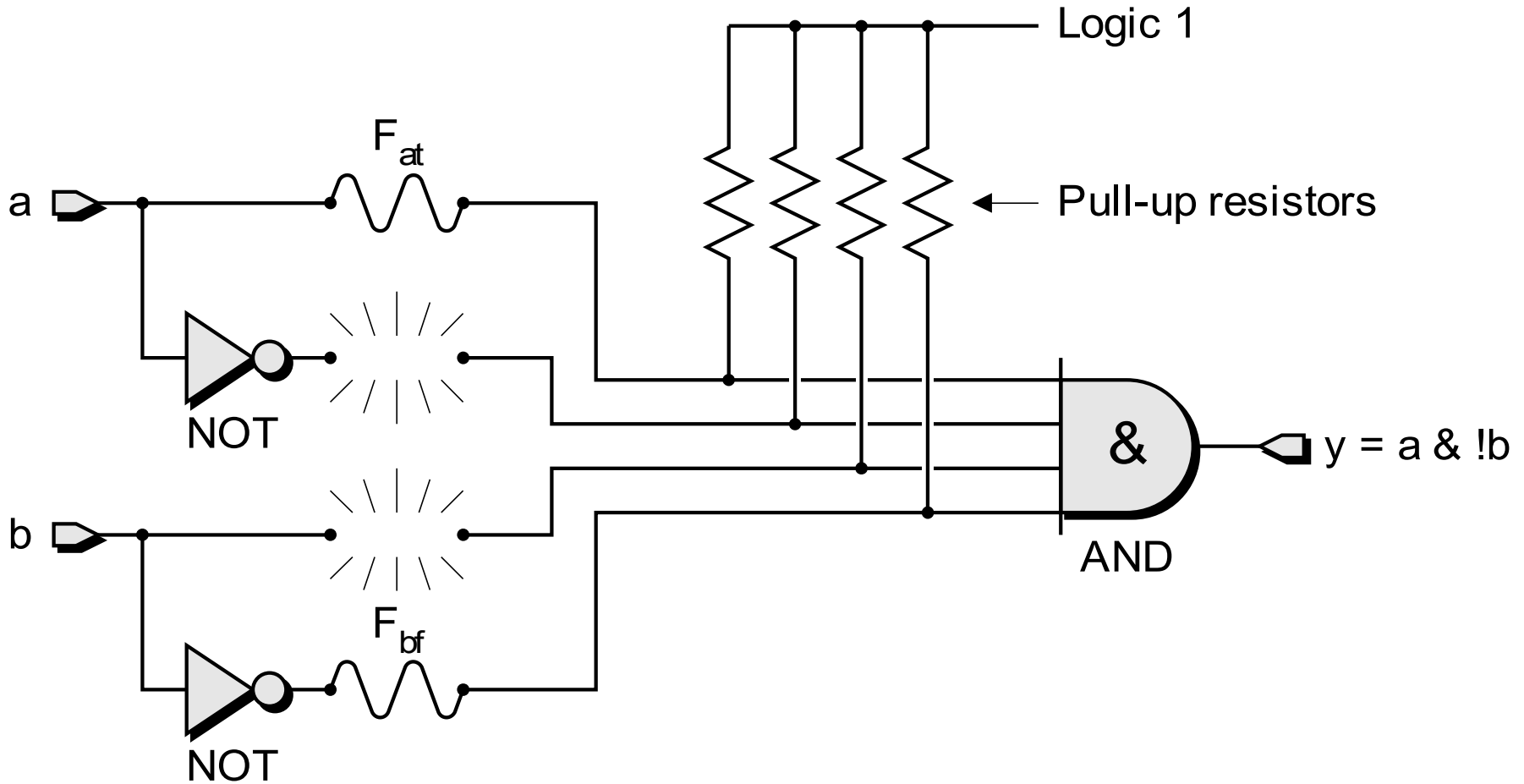
Technologia "fuses"

Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

Przykład zaprogramowanego układu

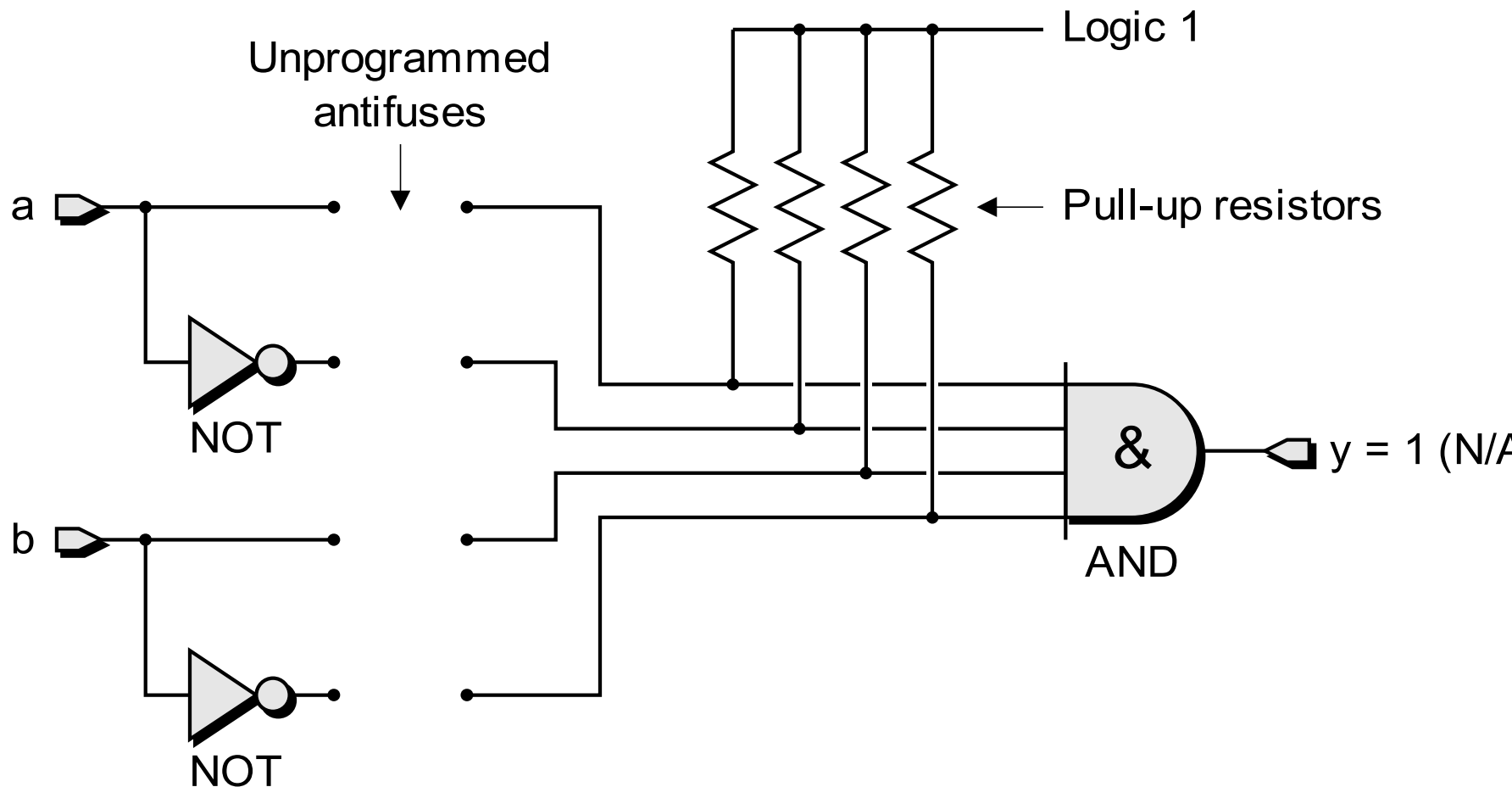

Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

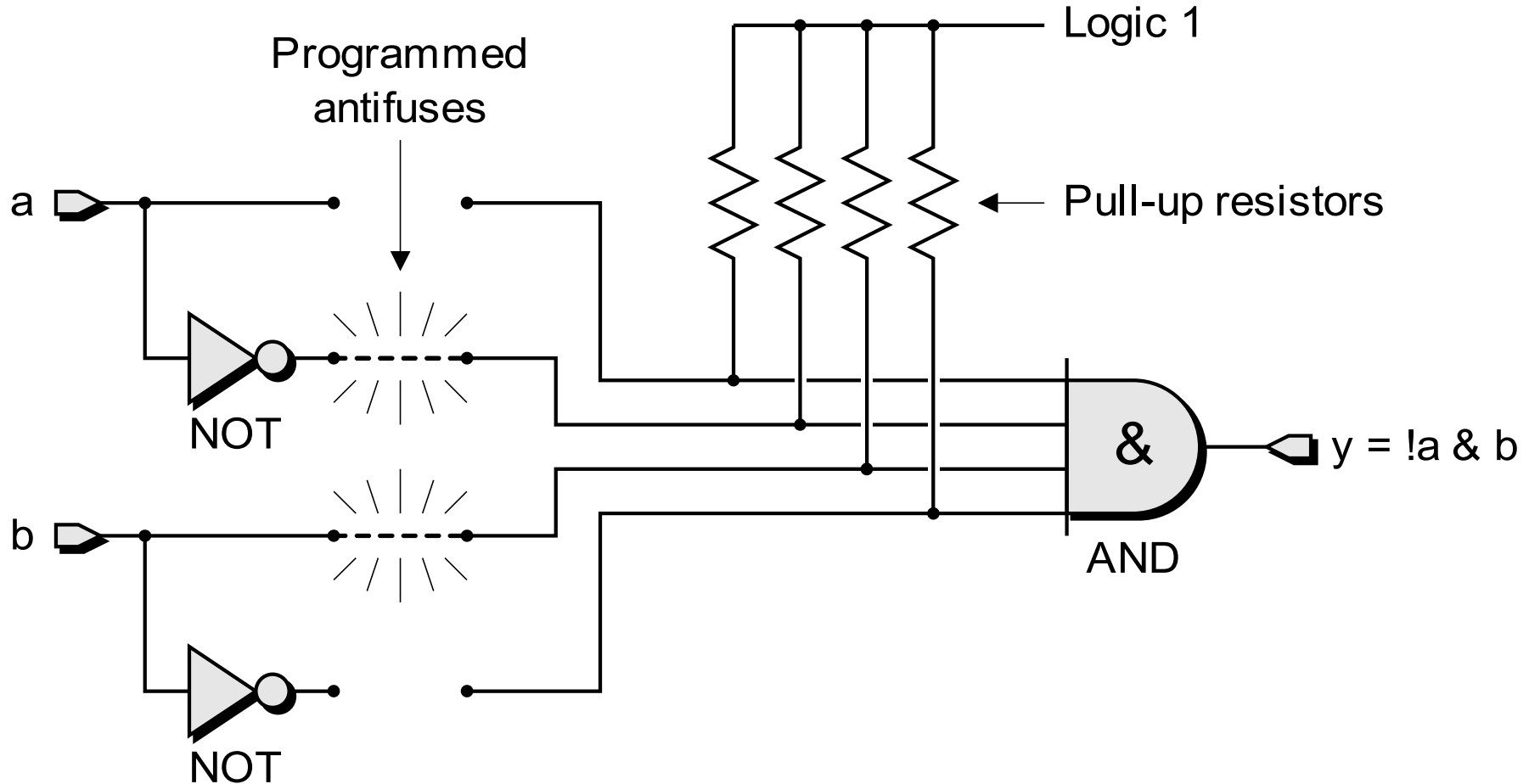

Technologia "Antifuse"

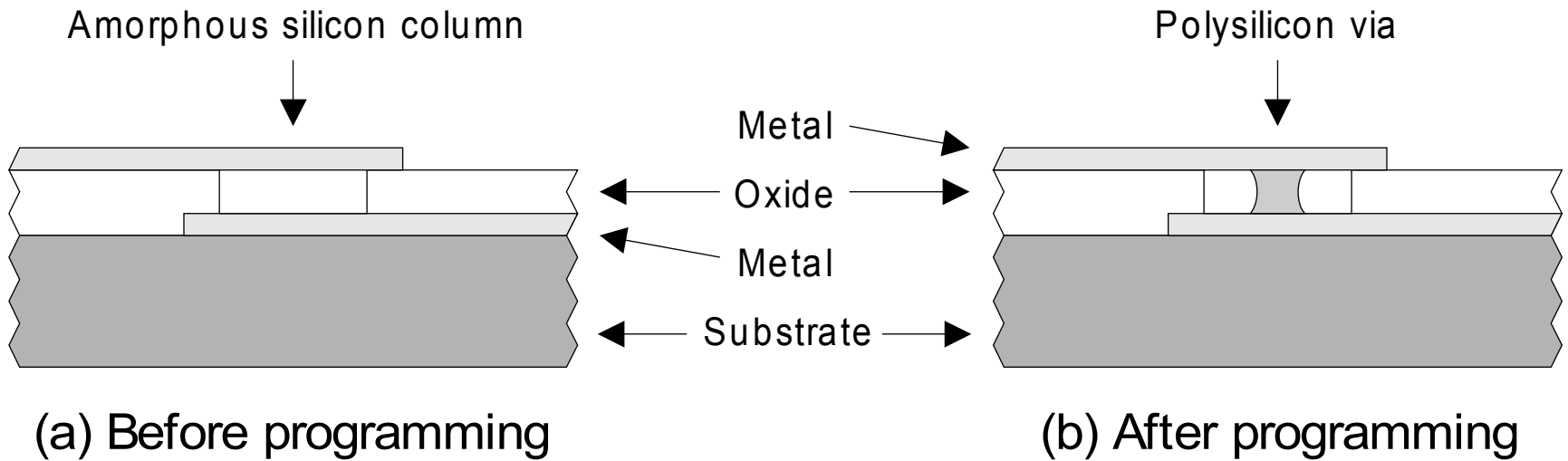
Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

Przykład zaprogramowanego układu

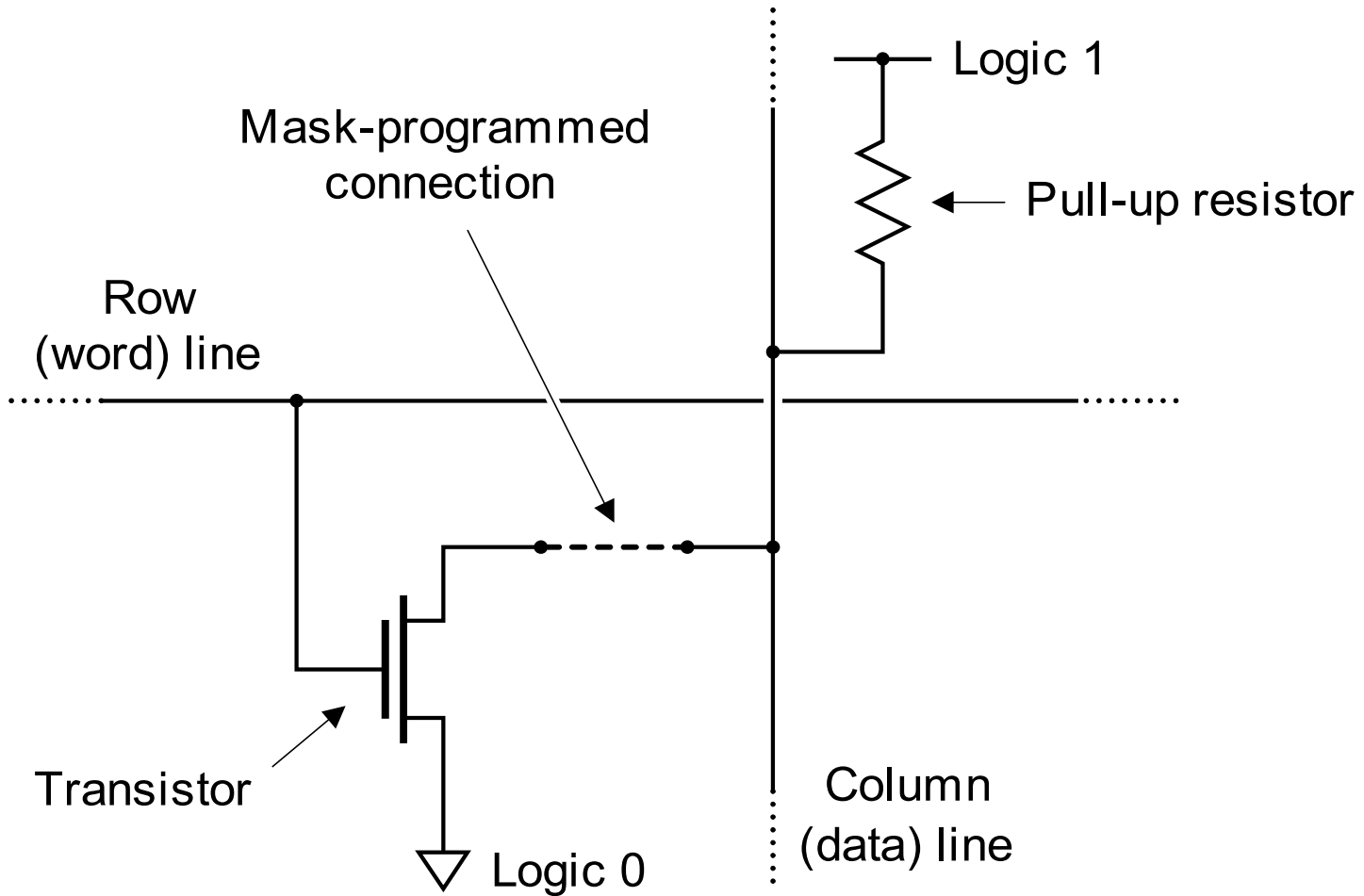
Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

Technologia "Antifuse"

Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

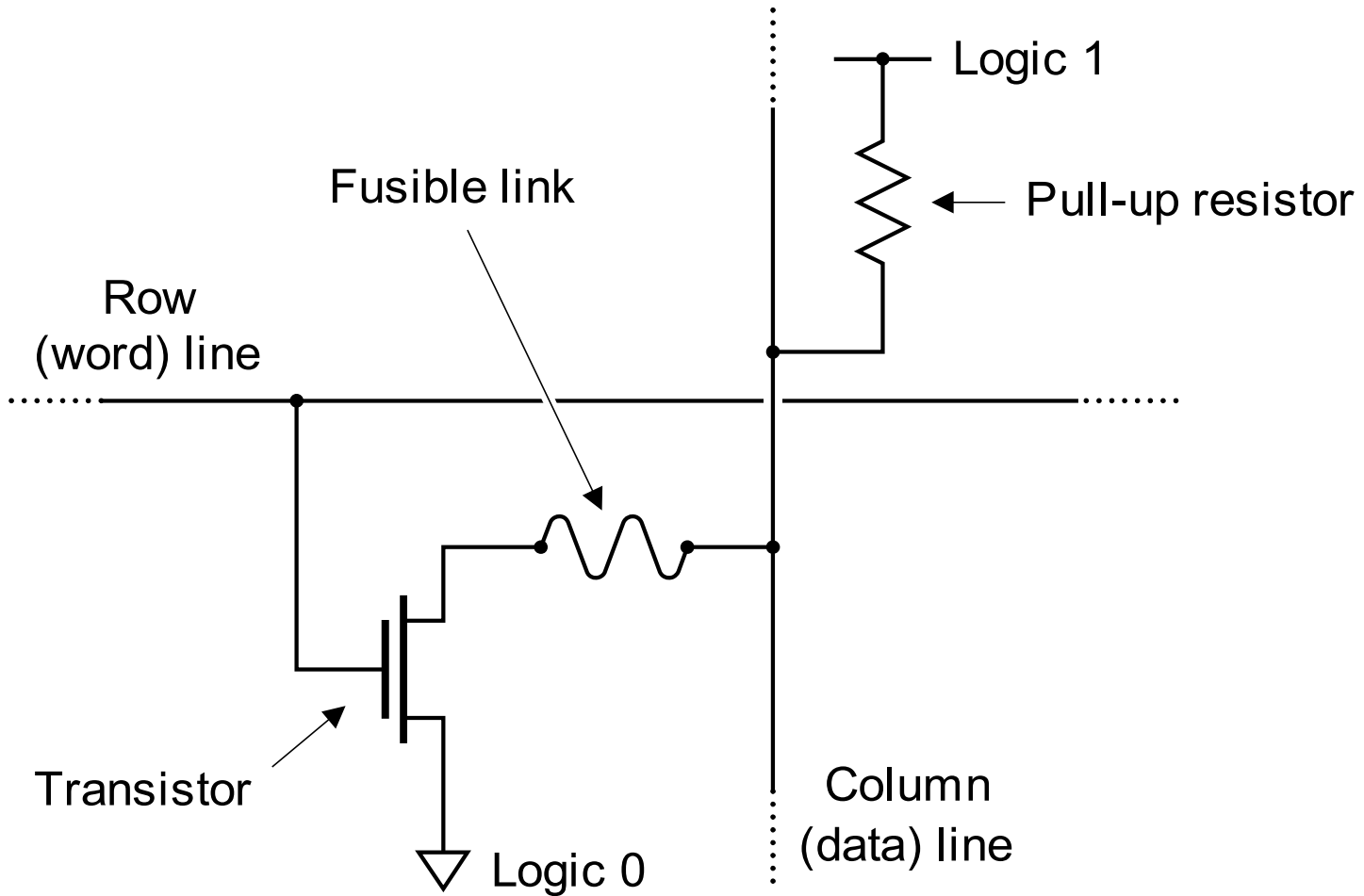
Programowanie maską

Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

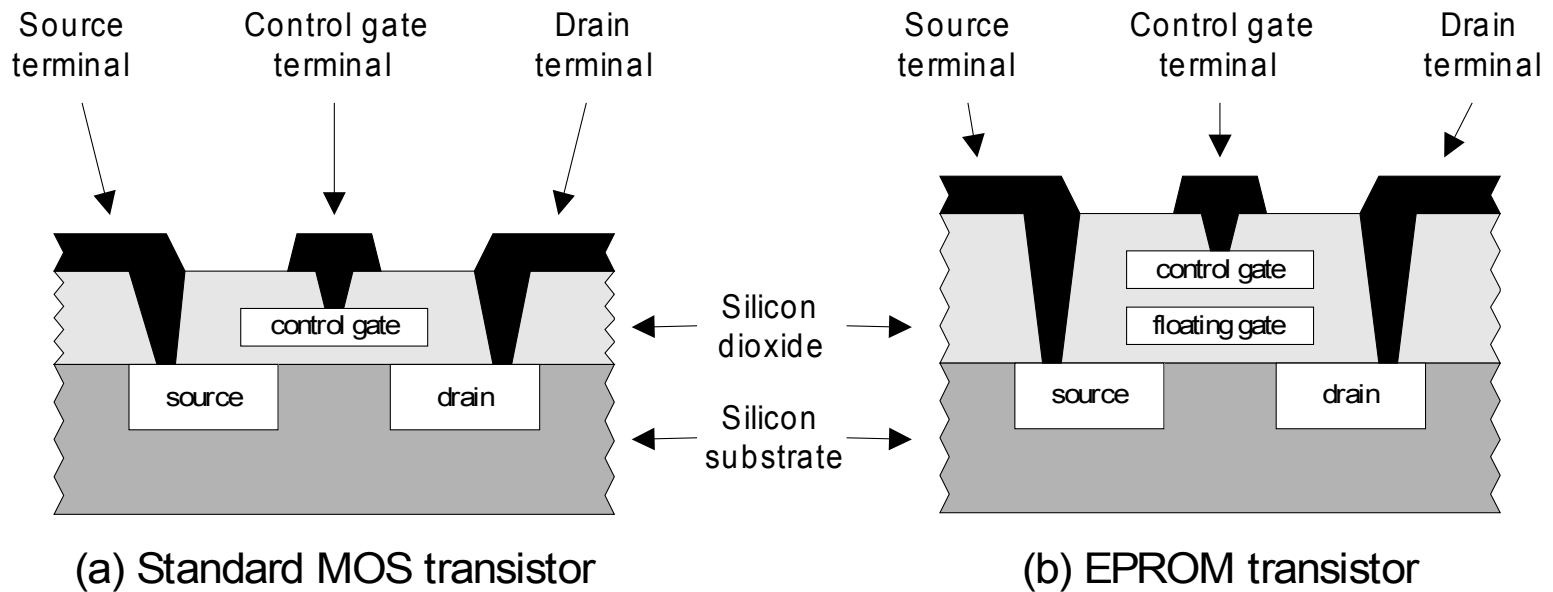

PROM (Programowalny ROM)

Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

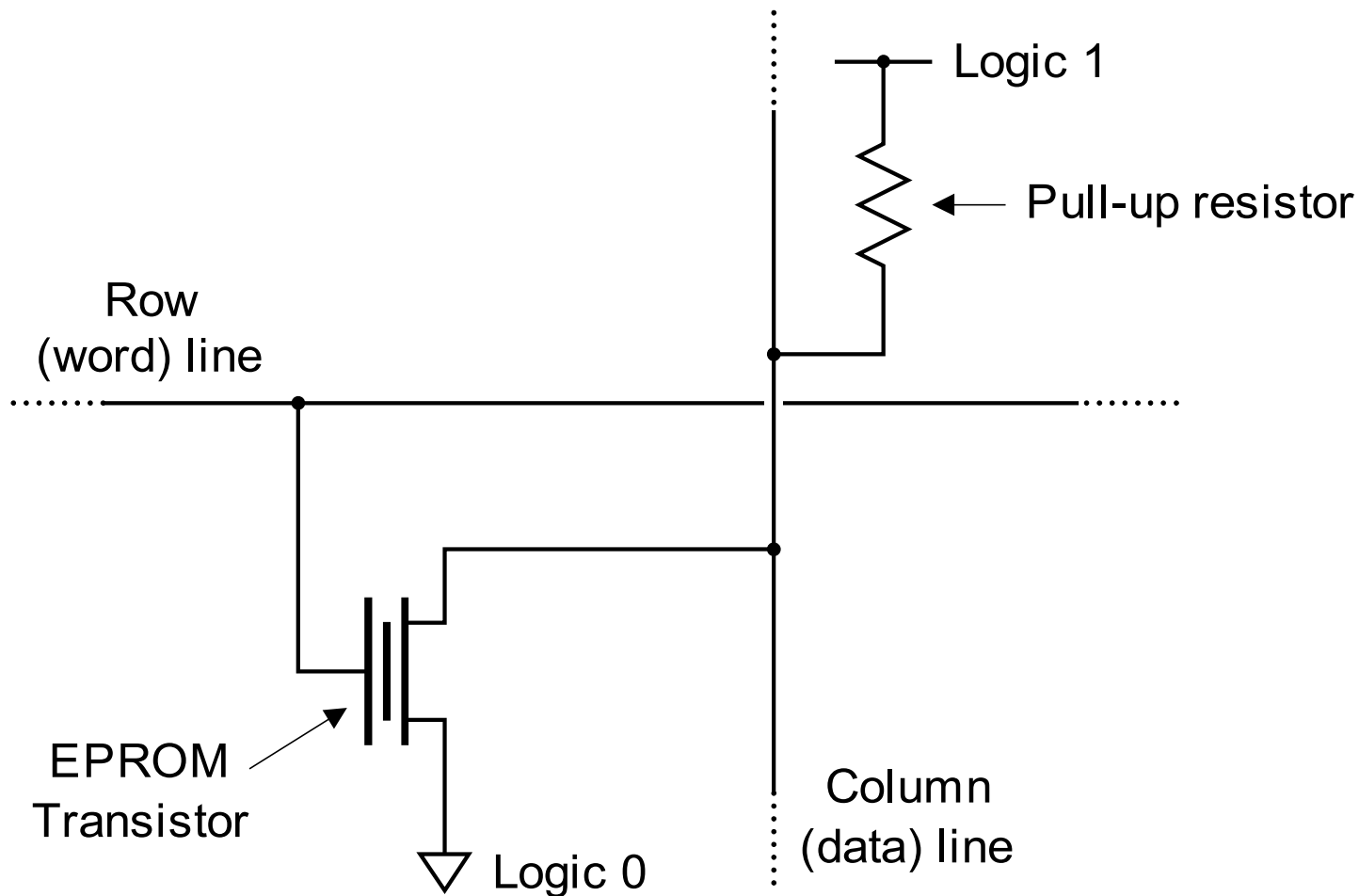
EPROM (Eraseable Programmable ROM)

Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

Układy oparte na EPROM

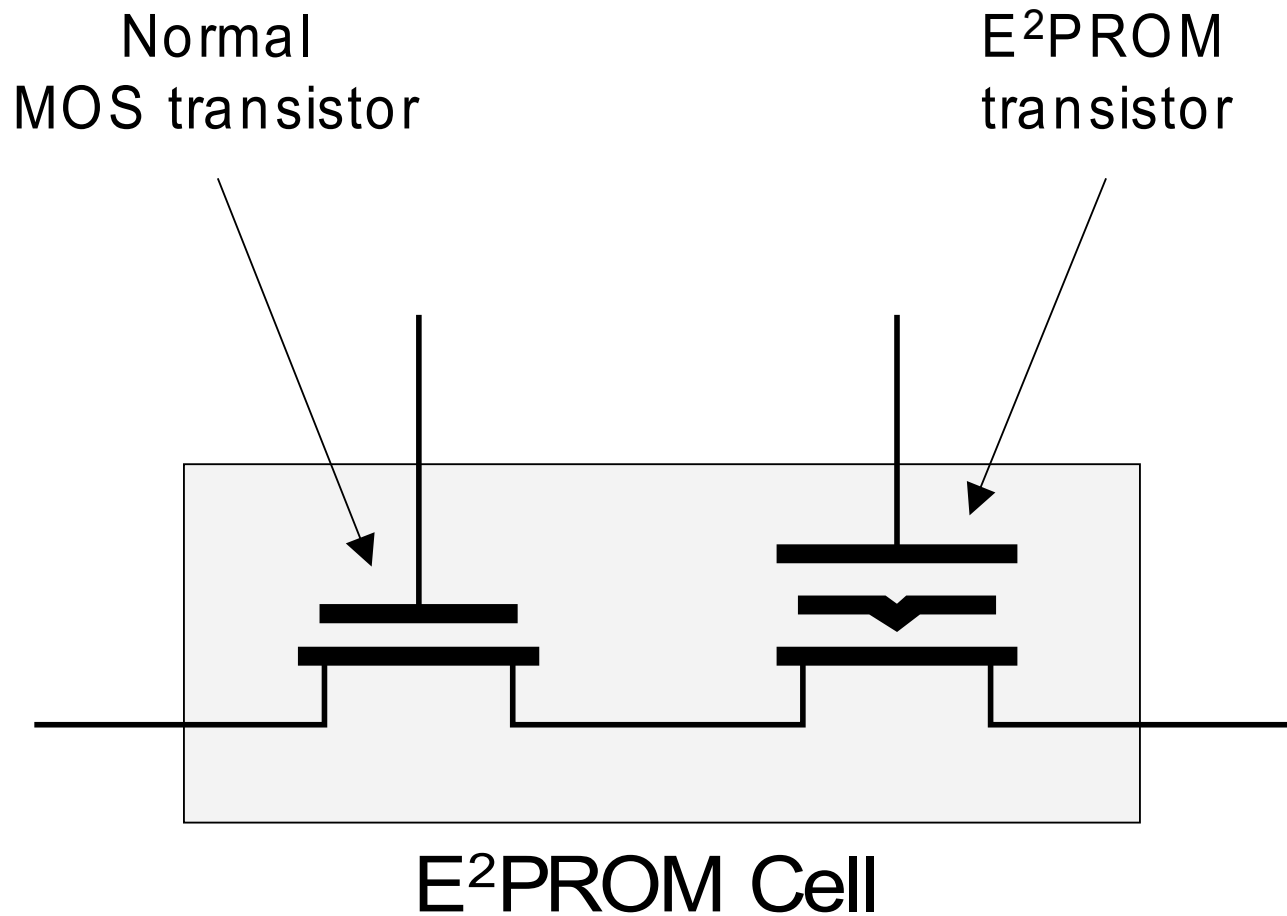

Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

Technologia E²PROM

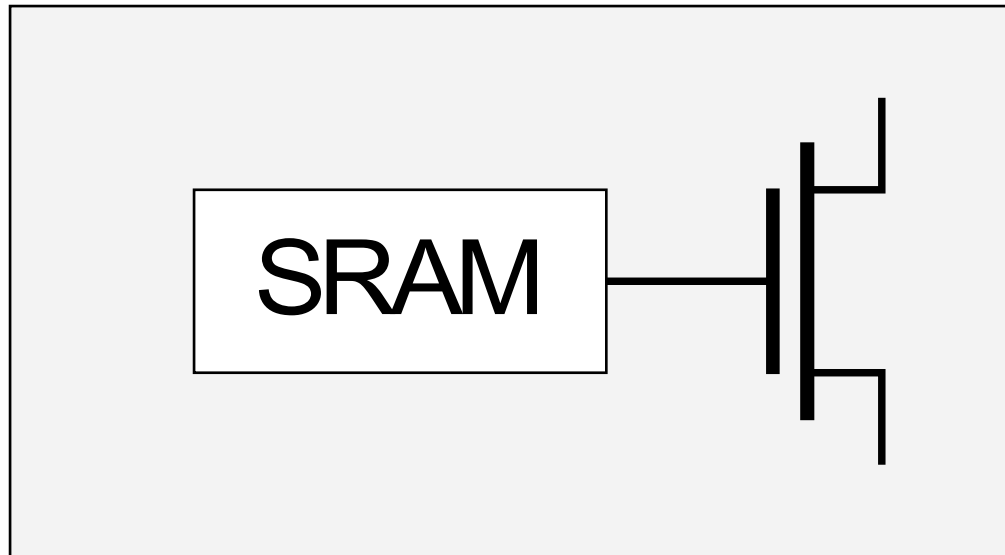

Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

Technologia oparta na pamięci statycznej

Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

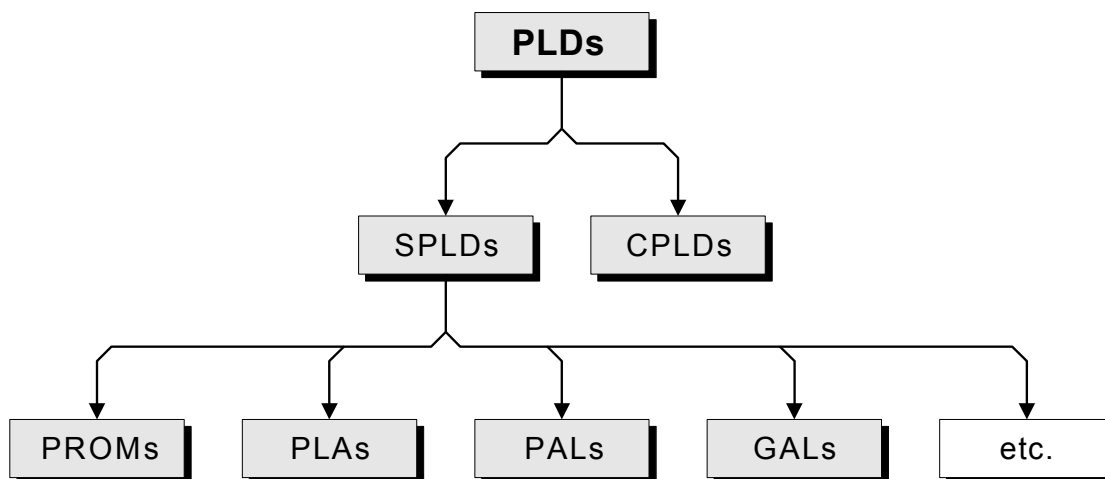
Podsumowanie technologii układów programowalnych

Technology	Symbol	Predominantly associated with ...
Fusible-link		SPLDs
Antifuse		FPGAs
EPROM		SPLDs and CPLDs
E ² PROM/ FLASH		SPLDs and CPLDs (some FPGAs)
SRAM		FPGAs (some CPLDs)

Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

PLD (Programmable Logic Devices)

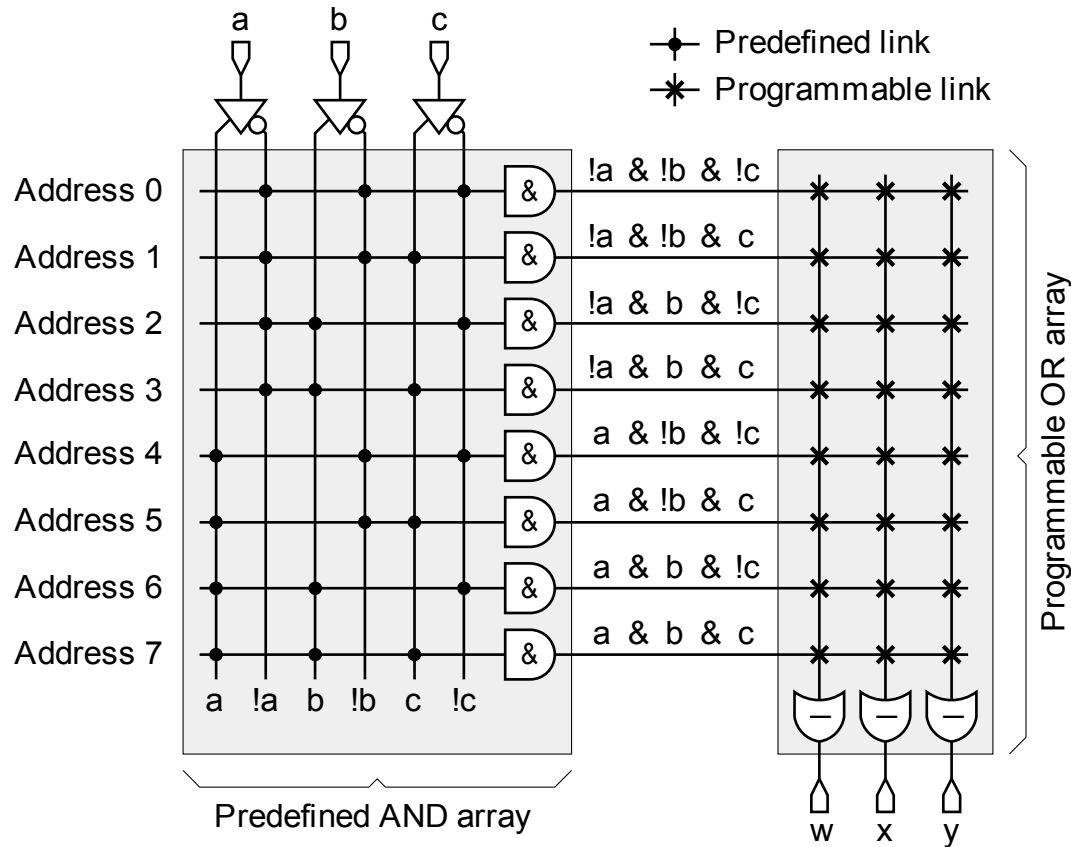
- Pierwsze układy programowalne nosiły nazwę PLD
- Wyróżnia się dwie grupy układów PLD:
  - SPLDs : Simple PLDs
  - CPLDs: Complex PLDs
- Pierwszy układ programowalny (PROM) wyprodukowany w latach 70-tych
- CPLD – późne lata 70-te i wczesne 80-te

Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

PROM (Programmable ROM)

- Najprostszy PLD
- Predefiniowana macierz AND, programowalna macierz OR

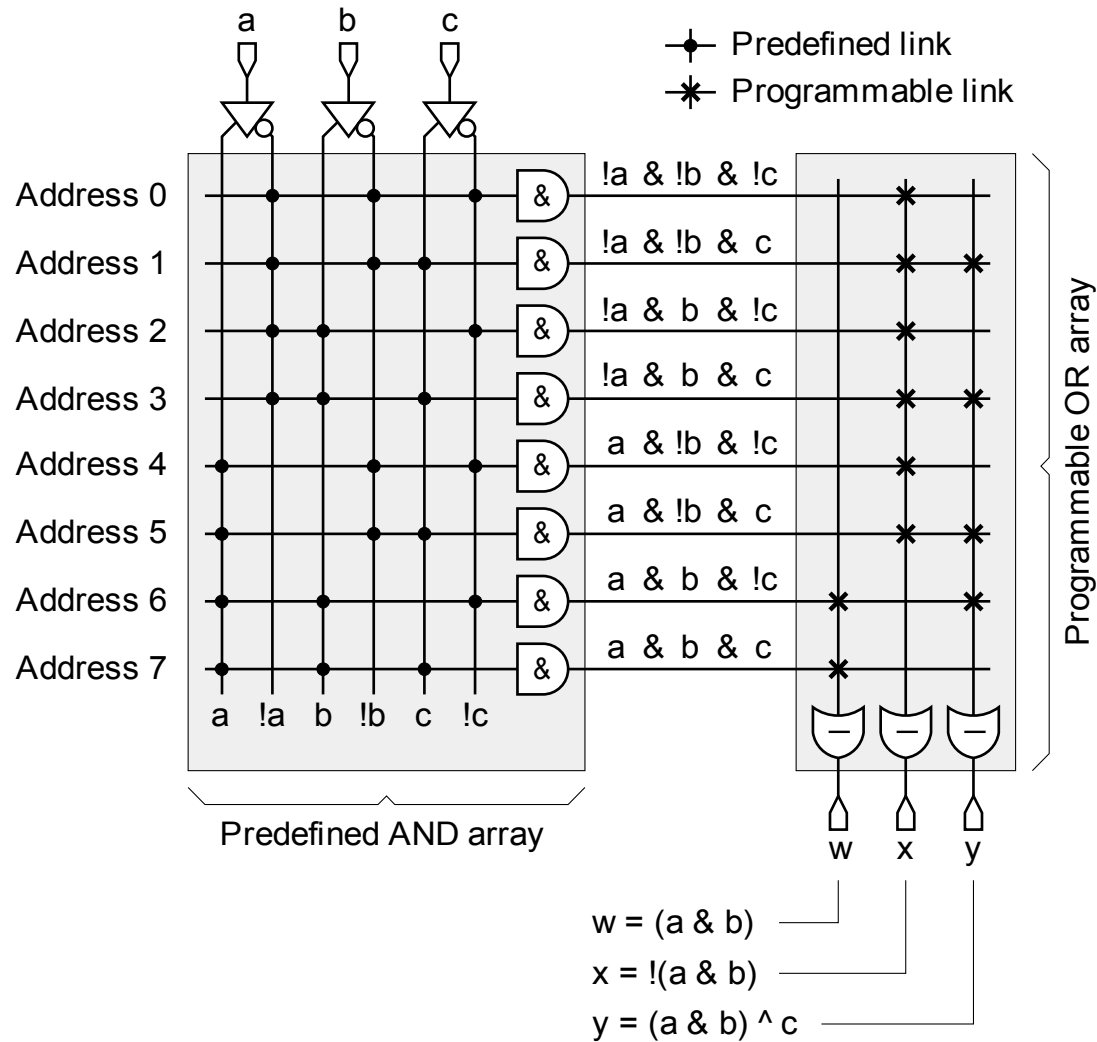

Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

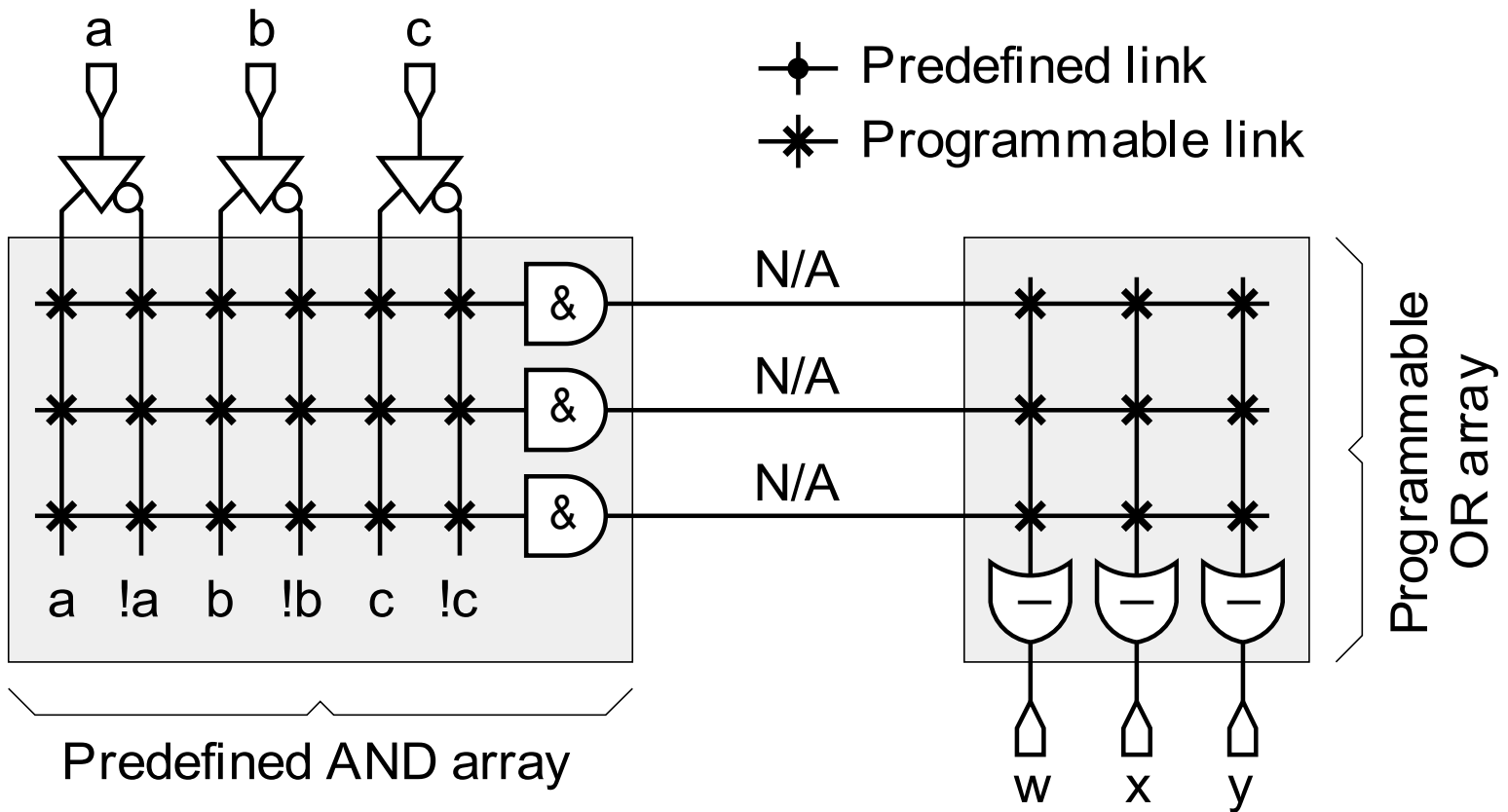
Zaprogramowany PROM

Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

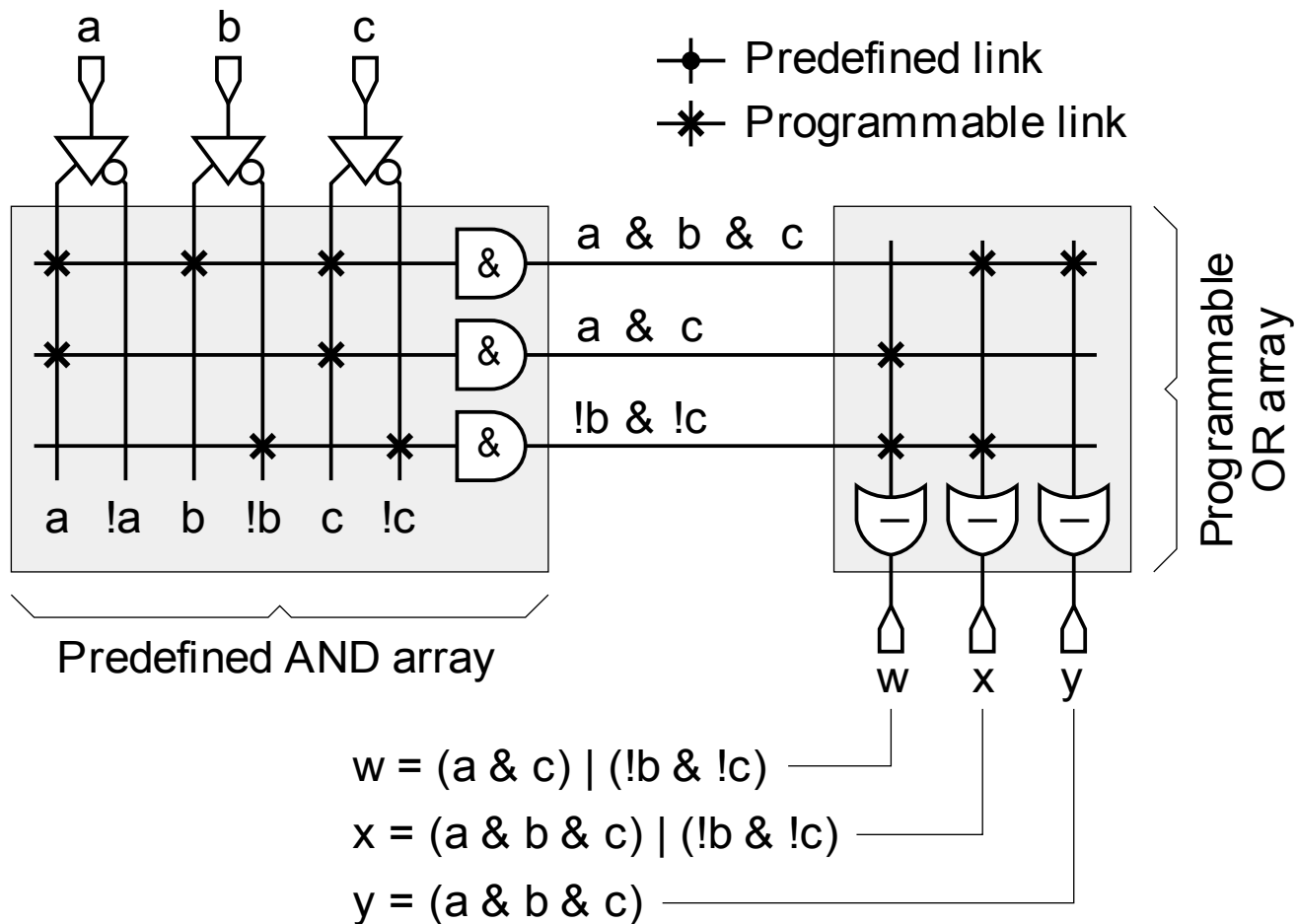
PLA (Programmable Logic Array)

• Programowalna macierz OR i AND

Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

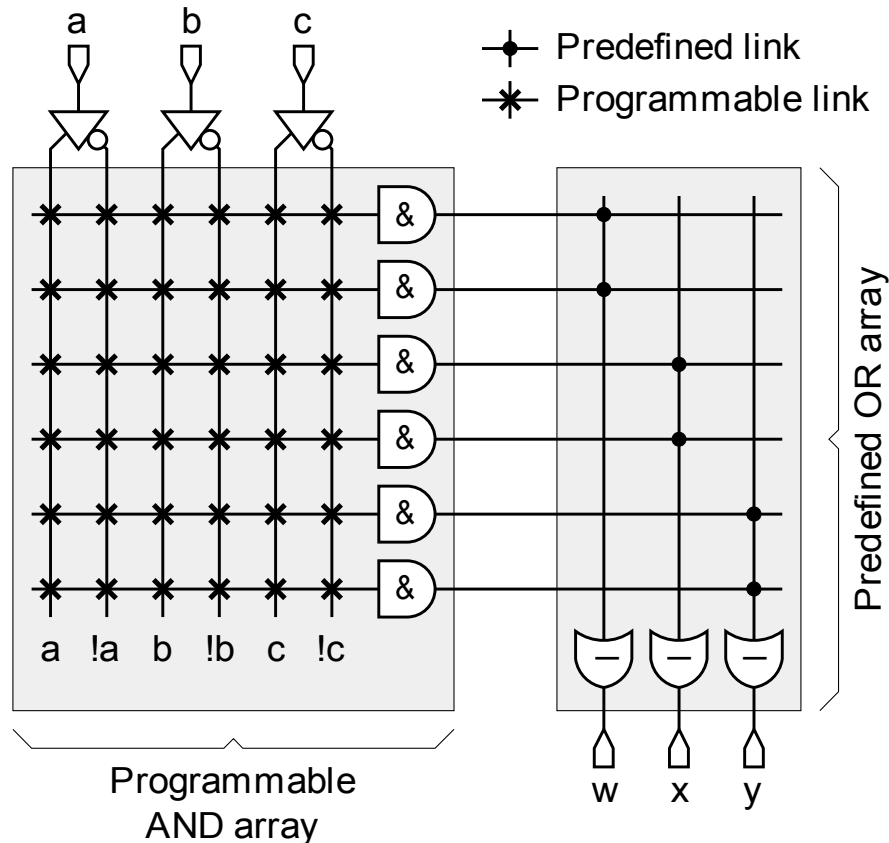
Zaprogramowany układ PLA

Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

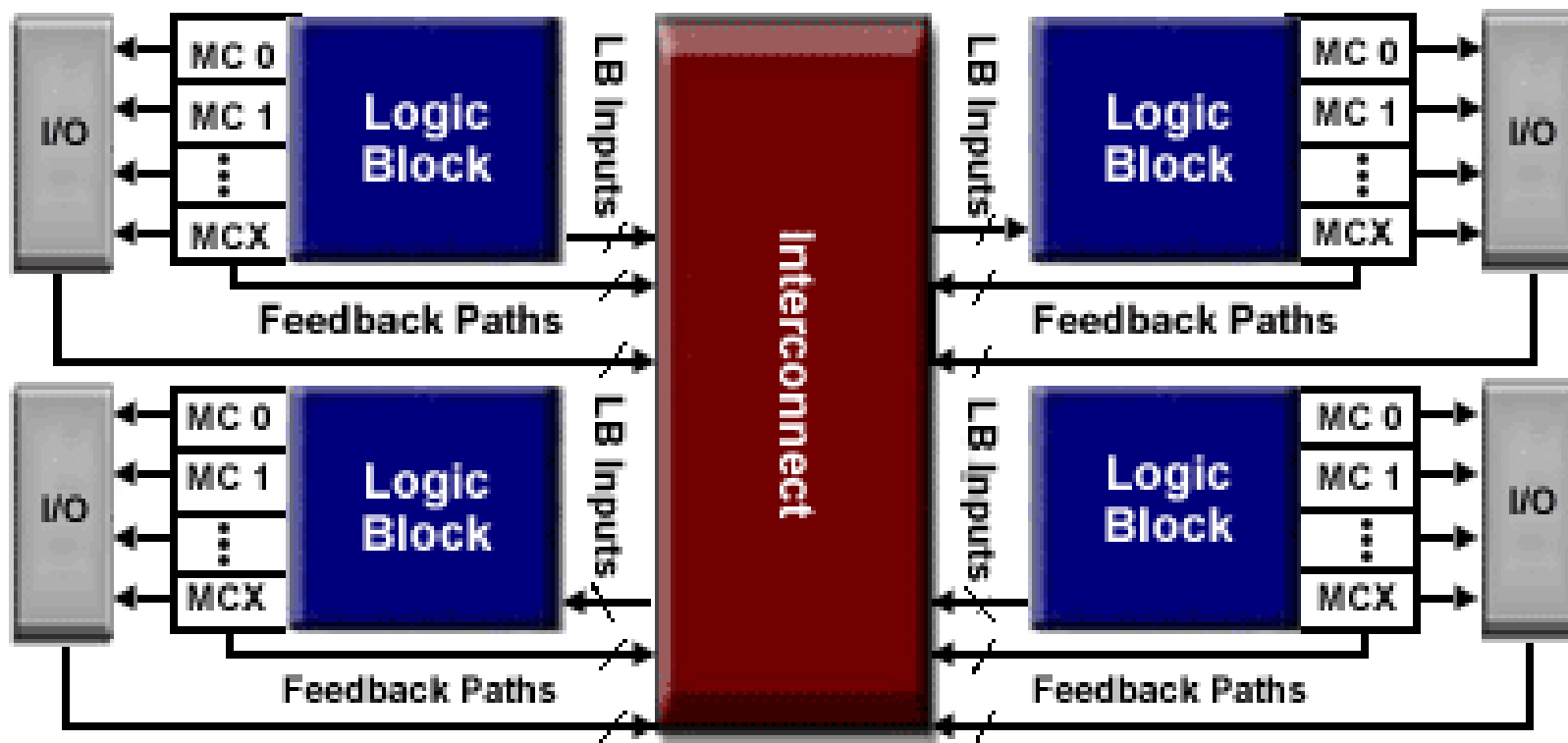
PAL (Programmable Array Logic), GAL (Generic Array Logic)

- Przeciwnieństwo PROM
- Programowalna macierz AND, predefiniowana macierz OR

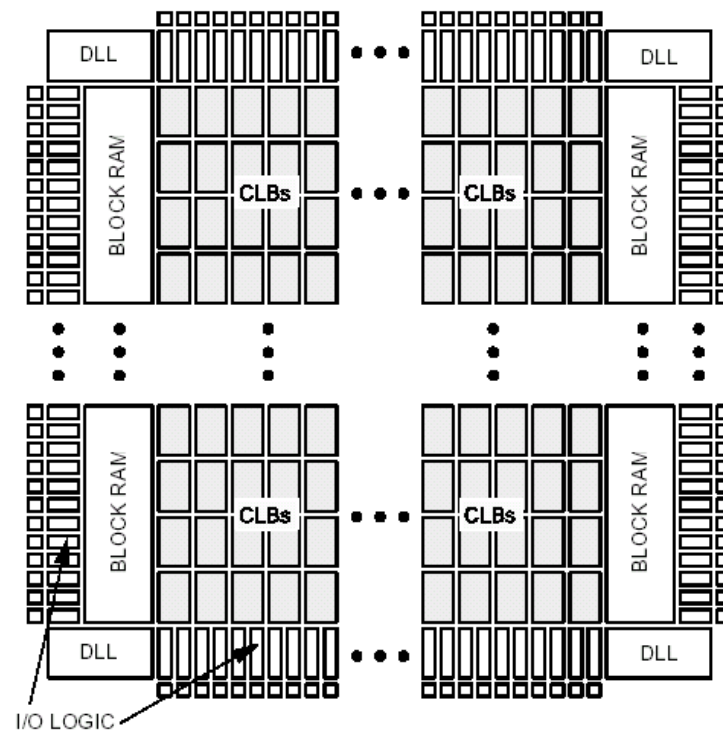

Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

- Macierz PLD
- Programowalne globalne połączenia

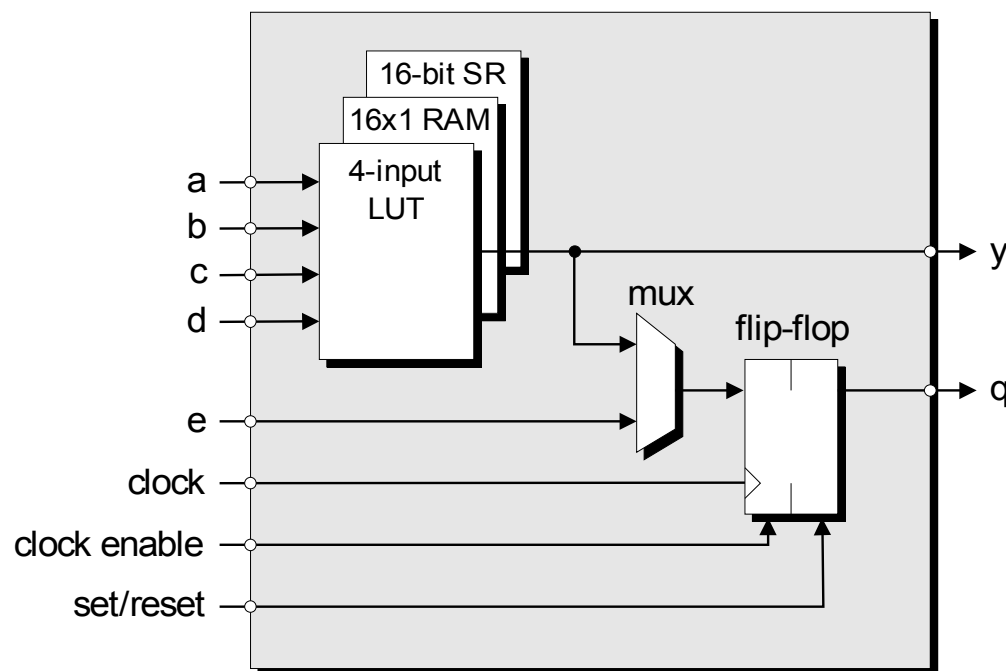
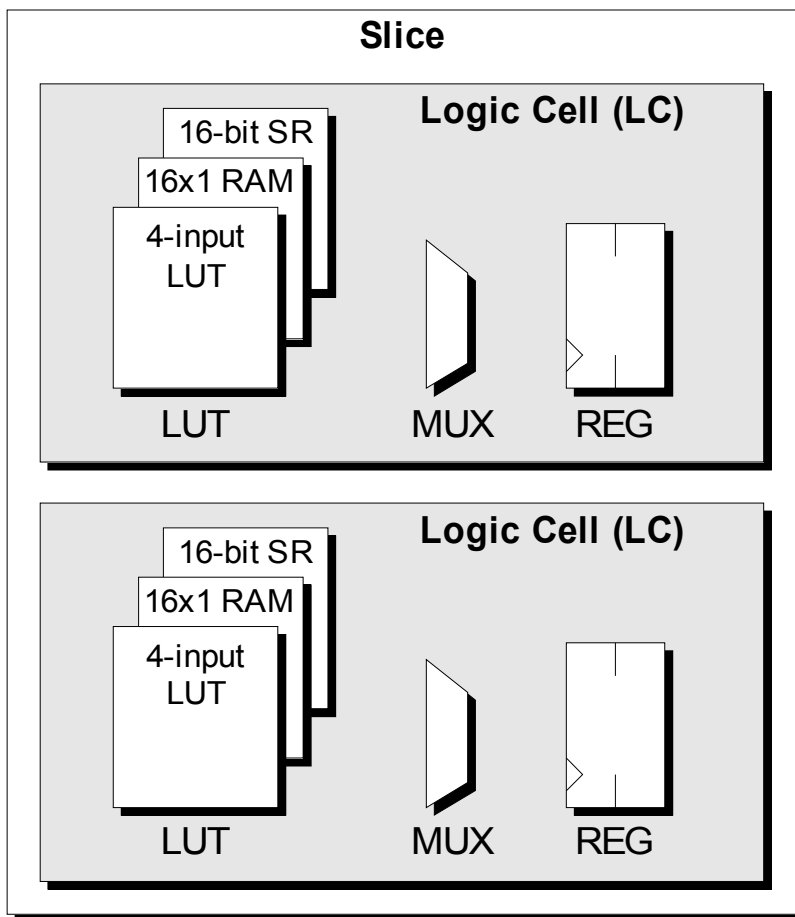

- Trzy główne elementy:
  - Configurable Logic Blocks (CLB)
  - Programowalne układy wejścia/wyjścia
  - Programowalne połączenia

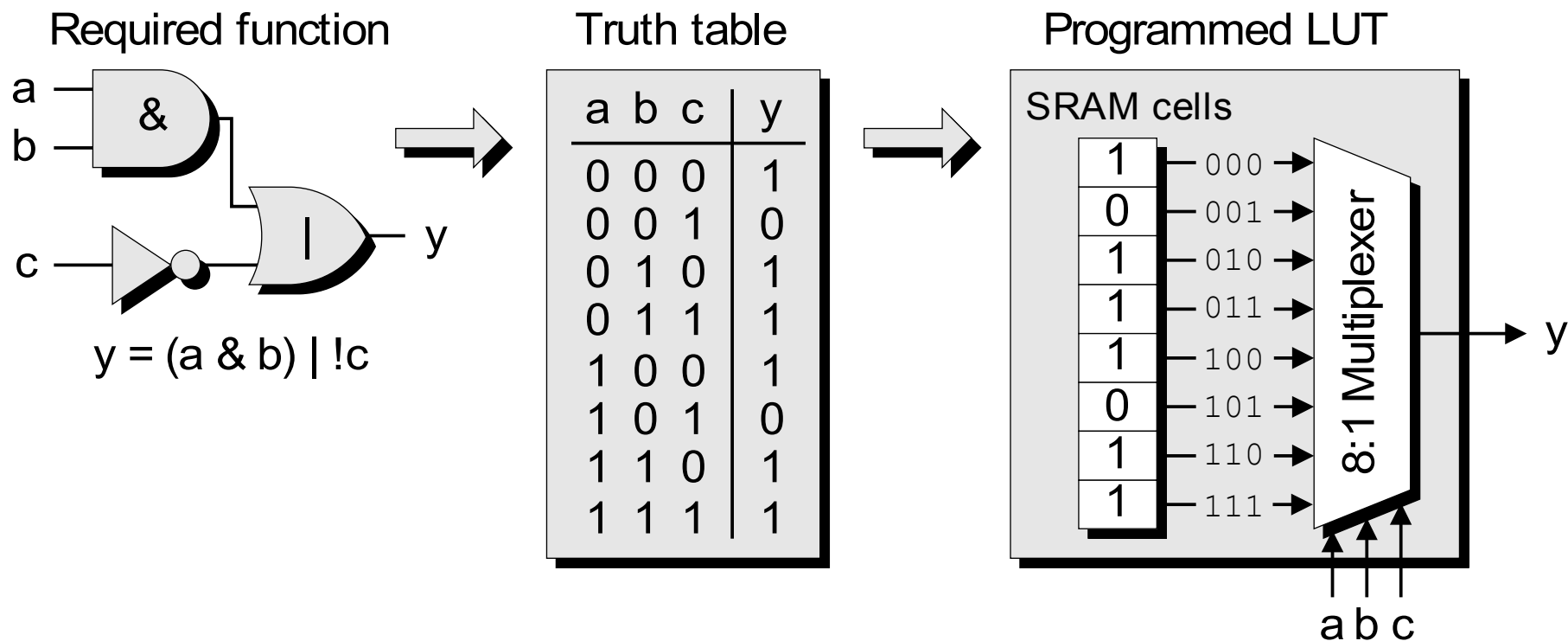
DS077_01_052102

- Każdy slice zawiera dwie komórki logiczne

Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

LUT (Look-Up Table)

Rysunek: Maxfield C., "The Design Warrior's Guide to FPGAs"

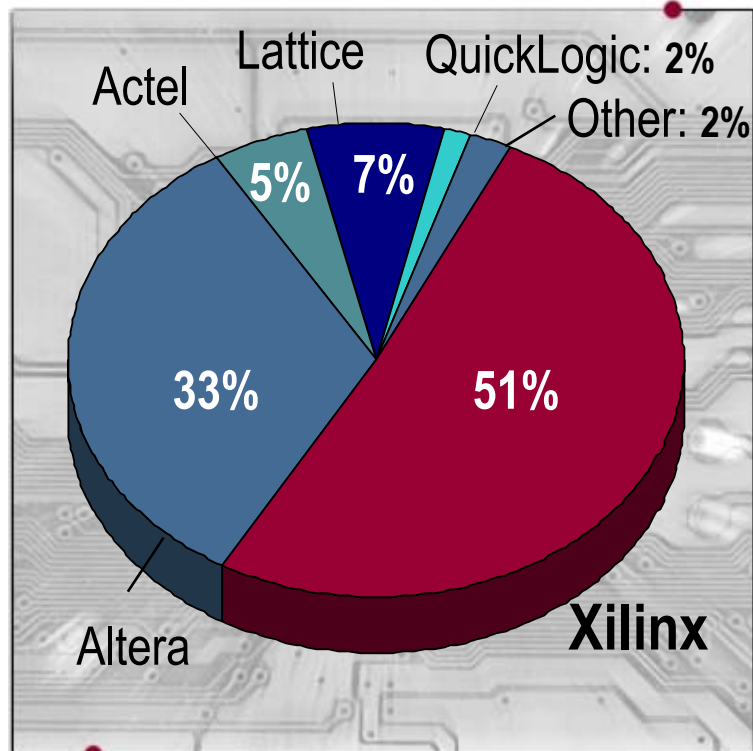

Wiodący producenci FPGA

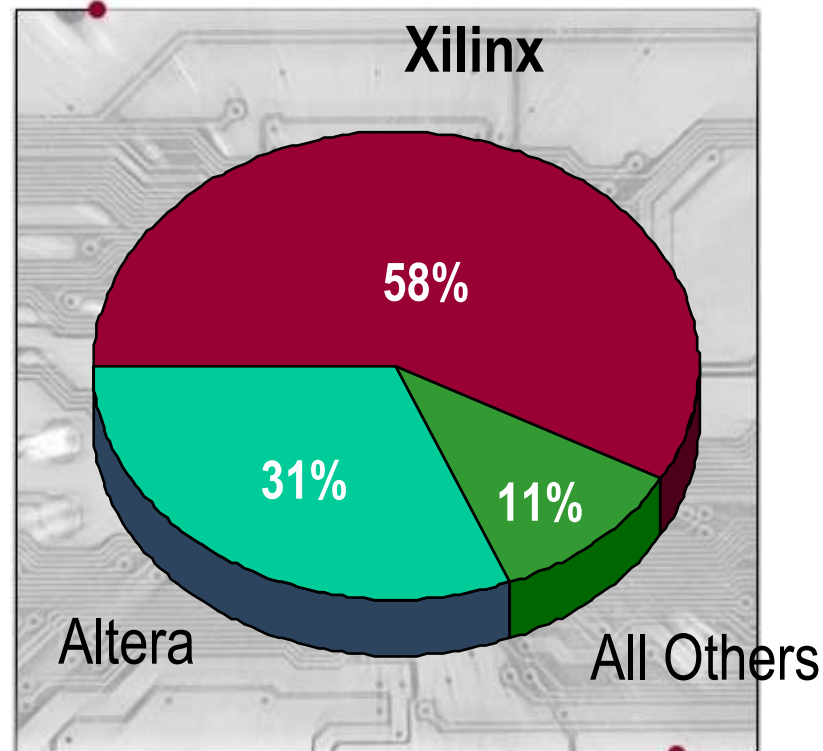
- Xilinx Inc. – www.xilinx.com
- Altera Corp.– www.altera.com
- Atmel Corp.– www.atmel.com
- Lattice Semiconductor Corp. – www.latticesemi.com
- Actel Corp.–www.actel.com
- QuickLogic Corp. – www.quicklogic.com

Rynek FPGA – Q1 2005

PLD Segment

FPGA Sub-Segment

- Główne produkty: układy FPGA i oprogramowanie do ich projektowania

- Firma nie posiada własnej fabryki półprzewodników
- Produkuje swoje układy w fabrykach:
  - UMC (Taiwan)
    - Xilinx jest udziałowcem w UMC od 1996
  - Seiko Epson (Japan)
  - TSMC (Taiwan)

Rodziny FPGA firmy Xilinx

- Przewidywane rodziny
  - XC3000, XC4000, XC5200
  - Stare technologie 0.5 μ m, 0.35 μ m i 0.25 μ m. Nie zalecane dla nowych projektów.
- Tanie rodziny
  - Spartan/XL – pochodna XC4000
  - Spartan-II – pochodna Virtex
  - Spartan-IIE – pochodna Virtex-E
  - [Spartan-3](#), [Spartan 3E](#), [Spartan 3L](#)
- Wydajne rodziny
  - Virtex (220 nm)
  - Virtex-E, Virtex-EM (180 nm)
  - Virtex-II, Virtex-II PRO (130 nm)
  - [Virtex-4](#) (90 nm)
  - [Virtex 5](#) (65 nm)

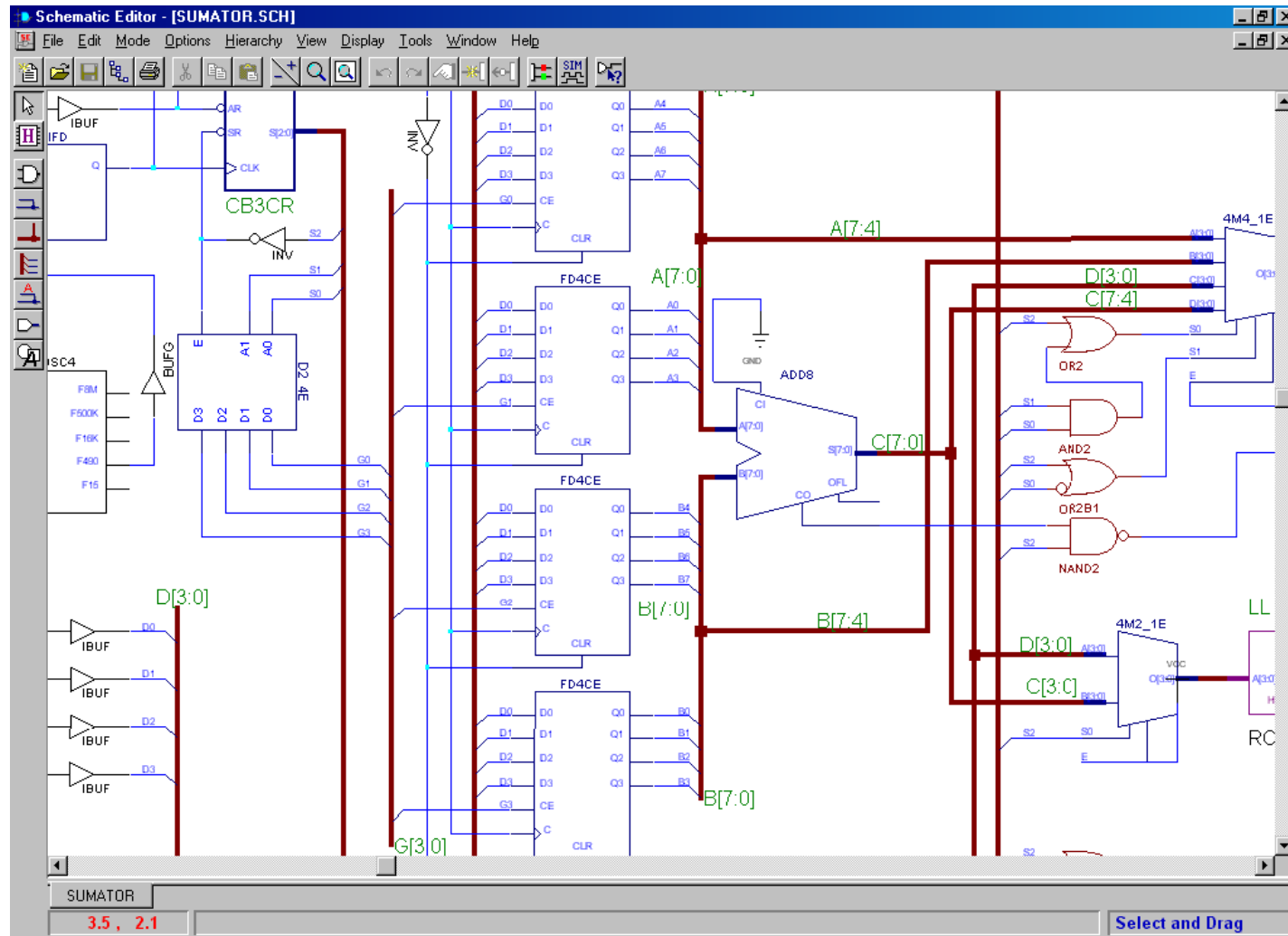
Podjęcia do zagadnienia projektowania

- Narysować schemat
- Narysować diagram stanów
- Opisać w języku opisu sprzętu (VHDL*, Verilog, ...)
- Narysować maski

*VHDL - Very High Speed Integrated Circuits Hardware Description Language

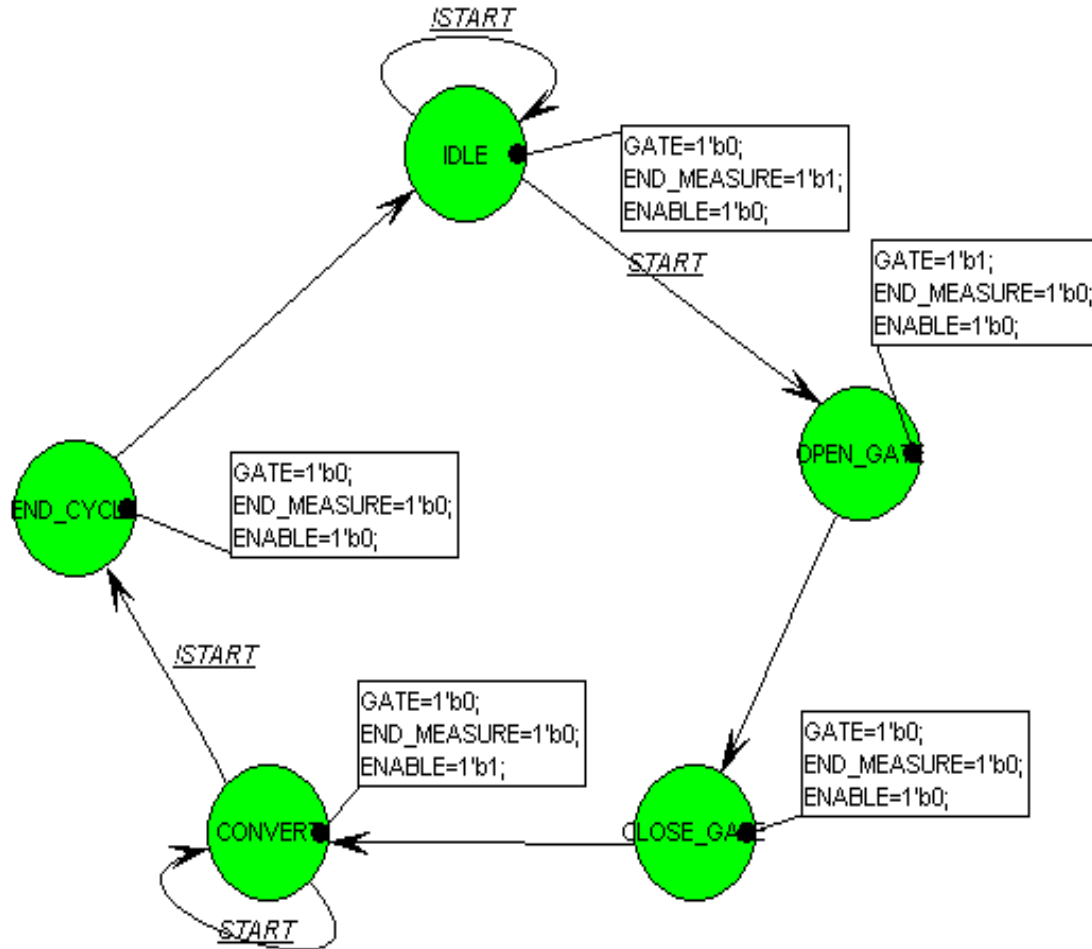

Narysować schemat

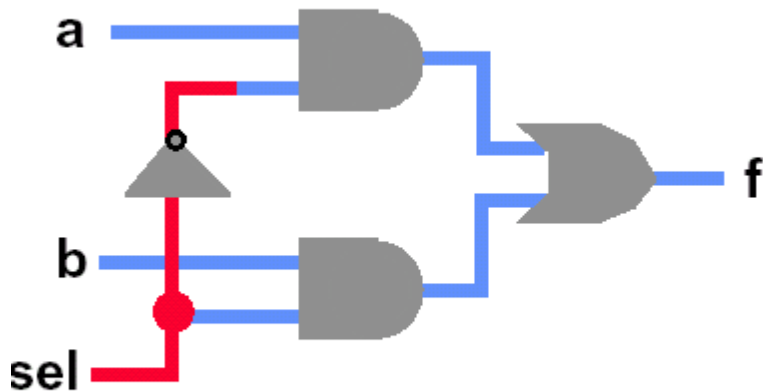

Narysować diagram stanów

Opisać w języku opisu sprzętu


```
module mux (f, a, b, sel);  
    output f;  
    input  a, b, sel;  
  
    and #5 g1 (f1, a, nsel),  
          g2 (f2, b, sel);  
    or  #5 g3 (f, f1, f2);  
    not g4 (nsel, sel);  
endmodule
```


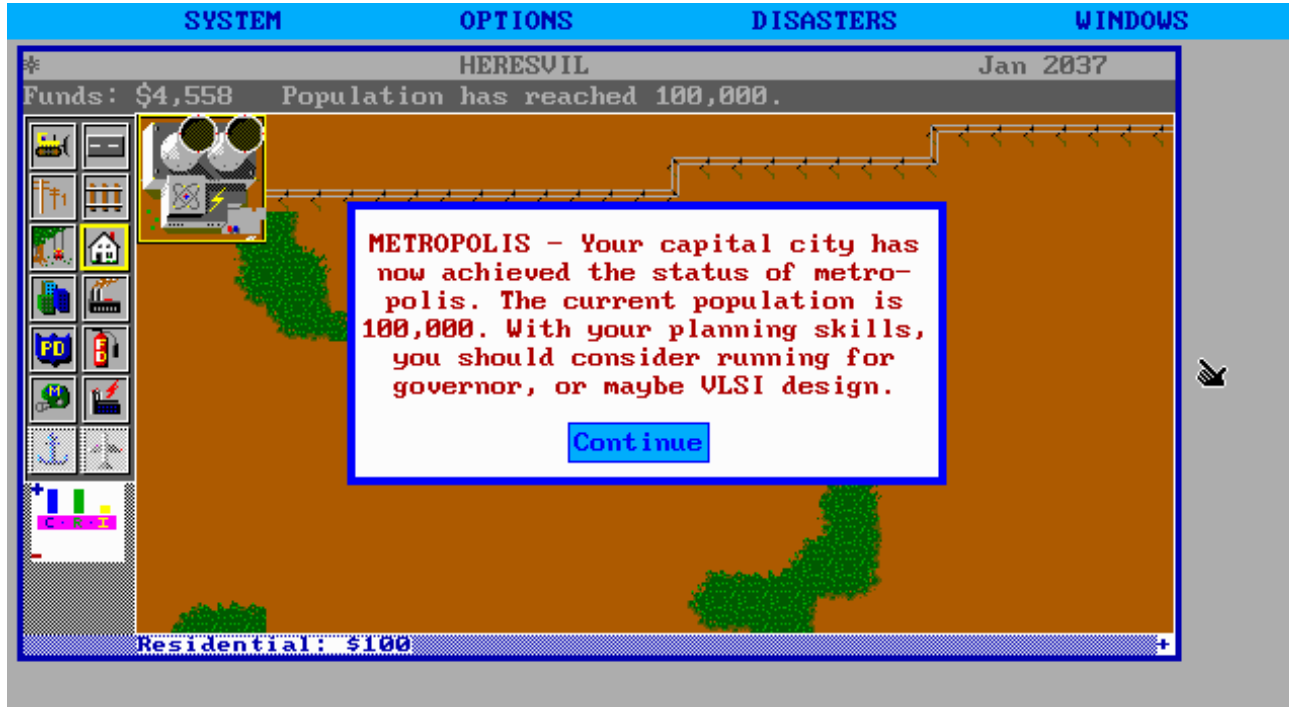

Narysować maski układu scalonego

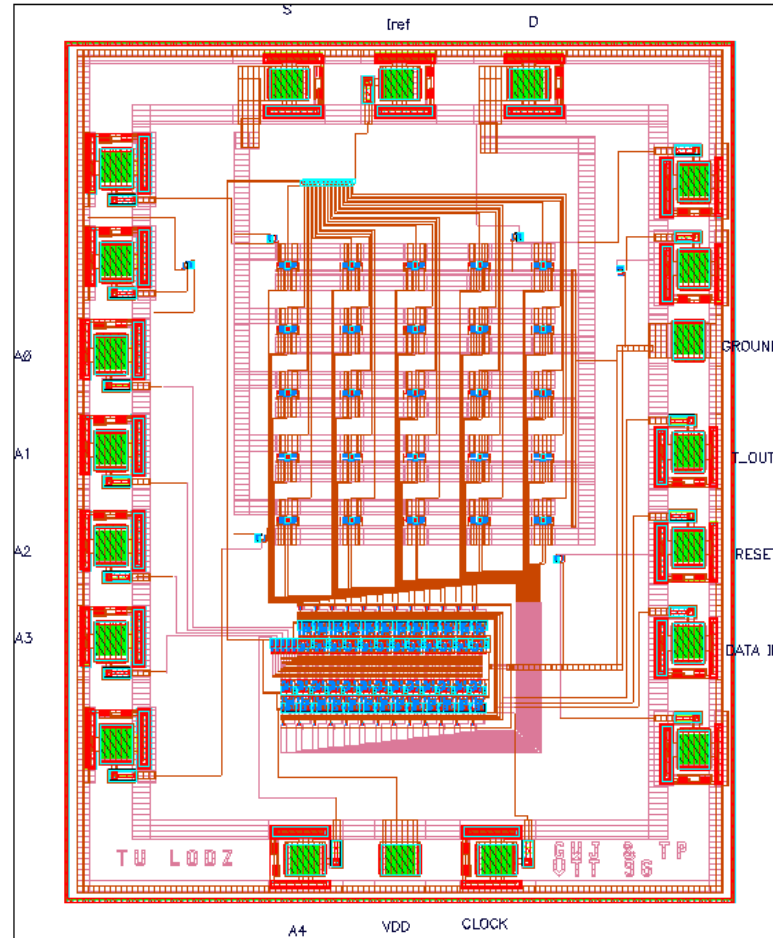

Narysować maski układu scalonego

Narysować maski układu scalonego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

„Układy reprogramowalne i SoC” „Wprowadzenie”

Prezentacja jest współfinansowana przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu Społecznego w projekcie pt.

*„Innowacyjna dydaktyka bez ograniczeń - zintegrowany rozwój Politechniki Łódzkiej -
zarządzanie Uczelnią, nowoczesna oferta edukacyjna i wzmacniania zdolności do
zatrudniania osób niepełnosprawnych”*

Prezentacja dystrybuowana jest bezpłatnie

Politechnika Łódzka

Politechnika Łódzka, ul. Żeromskiego 116, 90-924 Łódź, tel. (042) 631 28 83
www.kapitalludzki.p.lodz.pl